Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

TRĂIASCĂ A XXII-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII ROMÂNIEI DE SUB JUGUL FASCIST !

Proletari din toate țările, uniți-vă !

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXII, SERIA II, NR. 5369

8 PAGINI – 25 BANI

LUNI 22 AUGUST 1966

23 AUGUST

E vremea lui august... A augustului care, pentru întreg poporul român, este simbolul libertății și al împlinirilor, simbolul fericirii de azi și de mîine, al socialismului.

De-a lungul secolelor, poporul român a înscris în letopisețul istoriei sale numeroase date memorabile, dar nici una dintre ele n-a avut o semnificație atît de deosebită ca 23 August 1944. Atunci, poporul român a pornit să făurească cea mai dreaptă orînduire — orînduirea socialistă. Este meritul istoric al Partidului Comunist Român de a fi călăuzit poporul să înscrie în istoria sa milenară drumul glorios al acestei ere a demnității, suveranității, independenței și înfloririi naționale. Este meritul său istoric de a fi inițiat, organizat și condus insurecția armată, de a fi condus omul muncii să devină stăpînul și făuritorul conștient al propriului său destin.

Astăzi, de pe culmile celor douăzeci și doi de ani, ori încotro ne îndreptăm privirea vedem roadele acestor minunate izbînzi ; puterea fertilă a pămîntului, puterea apelor, puterea cugetării și a creației sînt îndreptate spre un unic țel — omul cu cerințele sale materiale și spirituale, în continuă creștere și diversificare. Avem astăzi o țară cu o puternică bază industrială, cu o agricultură înaintată, cu o cultură înfloritoare. Înfăptuirile României socialiste dau fiecăruia din noi sentimentul plenar de mîndrie patriotică. Ele sînt rodul eforturilor îndelungate și eroice ale muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, români și de celelalte naționalități, care alcătuiesc împreună marea familie a României socialiste și muncesc pentru înfăptuirea politicii partidului.

Toate marile înfăptuiri ale țării au fost posibile datorită faptului că poporul are în fruntea sa o călăuză încercată cum este Partidul Comunist Român. El este acela care desfășoară imensa hartă a patriei, socotind gospodărește valorile, resursele, energiile țării, hotărînd locul și timpul bătăliilor constructive, pentru ca oamenii să trăiască în belșug și demnitate, așa cum au visat înaintașii, dar de mii de ori mai mult, mai frumos decît au putut ei vreodată visa. Însușindu-și politica partidului, care exprimă în cel mai înalt grad cerințele legilor fundamentale ale construcției socialiste din țara noastră, poporul a putut accelera dezvoltarea țării pe calea progresului. Urcușul continuu a călit forțele oamenilor muncii, le-a îmbogățit experiența, le-a sporit an de an hotărîrea și elanul patriotic în munca de înfăptuire a politicii partidului.

Scînteia tineretului

(Continuare în pag. a VII-a)

Desen de TITUS PITTINI

Zilnic alte apartamente din cartierul Balta Albă își primesc locatarii. Acestora ziarul le face propunerea să adreseze un gînd, un salut și celor 3 tineri din fotografia noastră

Foto : ION CUCU

PARTIDUL, INIMA ȚĂRII

TITUS POPOVICI

Sînt în istoria fiecărui popor momente esențiale, în care ura și nemulțumirea fiecăruia, umilința și mizeria, spiritul de sacrificiu și eroismul fiecăruia se unesc într-un singur val, care mătură toate obstacolele din calea lui, atunci cînd în frunte se găsește o forță lucidă, o forță care să înmagazineze în ea cele mai înalte și mai curate aspirații, o forță al cărei unic, suprem și nobil țel este fericirea, onoarea și demnitatea patriei.

23 August 1944 marchează în istoria poporului nostru un moment esențial, concentrînd în el, precum un atom forța lui imensă, tot ceea ce un popor a nădăjduit în decursul veacurilor, tot ceea ce au dorit pentru el cei mai buni fii ai lui, gînditorii și luptătorii, poeții, muncitorii uzinelor și slujitorii cîmpurilor, mamele și cei care plătiseră în temniți visul lor de fericire pentru cei mulți. 23 August a devenit marea sărbătoare a poporului român — pentru că an de an conștiința poporului i-a adăugat, i-a integrat realizările sale — unele strălucitoare, spectaculoase, altele, multe, anonime, rod al unui neîntrerupt efort, al unei conștiințe patriotice și sociale, mereu treze, mereu dornice de auto-depășire. Nu e vorba numai de o confruntare a fiecăruia prin el însuși, cu victoriile, cu aspirațiile, cu greutățile, cu marile satisfacții ale datoriei împlinite, ci de ceva mult mai adînc : un popor întreg se confruntă cu istoria lui, cu rosturile lui, în marele proces al lumii, al epocii în care avem responsabilitatea de a trăi.

Prilej de profundă mîndrie patriotică, de mari învățăminte pentru viitor, ziua aceasta înseamnă, în fiecare an, bilanțul tinereții furtunoase a unui popor care și-a luat, odată pentru totdeauna, soarta în propriile mîini.

Cei douăzeci și doi de ani constituie o istorie complexă, mult mai bogată, mai plină decît secolele anterioare — istoria construirii unei țări.

În istoria atît de complexă și de zbuciumată a României, partidul nostru, al comuniștilor, a fost singurul partid care a spus poporului adevărul, la bine și la greu. Singurul partid care n-a împrăștiat promisiuni sforăitoare și găunoase, ci a arătat limpede căile prin care România poate ajunge să ocupe locul ce i se cuvine între țările înaintate ale lumii ; căile și metodele prin care viața să fie plină de acele înalte satisfacții pe care le dă munca liberă — cea mai splendidă expresie a activității umane, izvorul marilor realizări. Partidul nostru, al comuniștilor, a dat fiecărui om certitudinea că este părtaș în vastul proces de clădire a patriei socialiste ; că e nevoie de fiecare energie, de fiecare talent, de fiecare forță ; că făurirea României socialiste înseamnă făurirea destinului luminos și plin al fiecăruia dintre fiii săi ; că sîntem cu toții răspunzători de moștenirea pe care o vom lăsa urmașilor noștri.

Așa se explică faptul că tot ce a fost cu adevărat creator și patriot a urmat partidul în anii grei ai luptei ilegale, în anii înflăcărați ai cuceririi puterii, cînd lupta politică cu reacțiunea se îmbina

(Continuare în pag. a VII-a)

SUMAR ÎN PAG. A 2-A

• *OAMENI PE CARE I-AM CUNOSCUT*

Semnează : FLORENȚA ALBU, ION BĂIEȘU, FĂNUȘ NEAGU, MIHAI NEGULESCU, FRANZ STORCH

ÎN PAG. A 3-A

• 19 000 000 de semnături în cartea de onoare a muncii

ÎN PAG. A 4-A ȘI A 5-A

• *Suprema aspirație : Patriei socialiste – munca și devotamentul nostru*

(O amplă anchetă realizată de reporteri ai ziarului nostru)

DIN ÎNĂLȚIMEA MARII SĂRBĂTORI

de GRIGORE HAGIU

Privește-ți țara cum se desfășoară
din înălțimea marii sărbători,
cu orizontul cerului de vară
călătorind spre viitor.
Mai clar o vezi din rînduri
cum își consumă drumul nesfîrșit,
pe arii iuți de gînduri
iluminîndu-se necontenit.
Încrederea-și revarsă-naltul,
statornicul, entuziast șuvoi,
călătorind dintr-unu-ntr-altul,
i se aude creșterea în noi.
E sărbătoare-n piețele rotunde,
cu mii de oameni în mișcare,
și pescărușii pot să ne confunde
cu mările bătînd, legănătoare.
O clipă unică petrece,
îngemănat acestei inimi vaste,
cînd nava timpului o vezi cum trece
suav deasupra capetelor noastre.
Ne cresc pe umeri aripi uriașe
alăturîndu-ne mulțimilor la pragurl,
și-aerian vuind peste orașe,
o zi întreagă locuim în steagurl.

AMIAZA VERII

Ziuă de foc și de lumină,
deschisă vast în soare,
măreața noastră sărbătoare
emblemă și-a bătut din tine.
Un trup mai pur de sbor,
de ardere, de nume,
decît lumina lunii August
nu ne puteam alege-n lume.

E-o lună a-mplinirii în metale,
în universurile vegetale,
în gestul mîinii noastre, înrudit
cu creșterea solară la zenit.
S-a adunat și aurul pe cîmpuri,
bătaia orelor încape-n mere,
pămîntul se retrage-n sîmburi,
jucîndu-se cu propria-i putere.
Rezerve trainice ne facem, de căldură,
în suflet și unelte fără încetare.
Cuvintele ni se-nroșesc pe gură,
catargele de vas se-aprind pe mare.
Carpații umbra cînd își lasă
pe-ntinderi calme, de-a lungul depărtări
e vară-naltă, de amiază
în inimi și pe stema țării.

CUVINTE VII

Un relief dinamic adîncește sărbătoarea,
cuvintele și cîntecele vii rămîn
de cîte ori cu slavă încununi
Partidul Comunist Român.
Orice-ai numi în țara-ntreagă
mai împlinit, mai spornic și mai bun,
neîncetat să spui înseamnă
Partidul Comunist Român.
El e gîndirea țării, exemplară,
destinul ei pe timp stăpîn,
mai limpede pe sine nimeni neștiindu-se
decît Partidul Comunist Român.

De vrei să-nveți abecedarul luptei
și-al fericirii pe acest pămînt străbun,
din capul filei să rostești învață
Partidul Comunist Român.

ARC DE TRIUMF

Amiaza verii-n cer ne suie
arc de triumf din două coloane infinite,
legate-n vîrf de-o stea polară,
nemuritoare stea, veghindu-le tăria,
pe sub boltirea lor să-și treacă toate
victoriile cucerite
Republica Socialistă România.
Fanfare, dați onorul acestor bărăgane
vislind cu aripi de silozuri, grele,
tot galbenul cîmpiei mele
pătrunde-acum în piață, la lumină,
se-alătură prelungilor coloane,
boabe de grîu cu vîntul sboară în drapele
și în mătasea lor sămînța le prinde rădăcină.
Salută, timpule, cetățile chimiei,
pădurile de sonde, vagoanele-ncărcate de cărbune,
petrolul strîns în marile cisterne,
lumina în aceeași clipă fulgerată
de-a lungul strunelor de-naltă tensiune,
cunoaște-ți tot belșugul tău încăodată
pe harta patriei eterne.
Salută, Dunărea, din Porțile de fier și pînă la Galați,
pe val și-n maluri cu șantiere-mpodobită,
catargul munților Carpați,
de oameni plin din pisc și pînă-n vale,
și mai ales pe-acest constructor de nădejde,
ținînd în brațe viitorul, cum își ridică-acum copilul,
în trecere prin dreptul tribunei principale.

OAMENI PE CARE I-AM CUNOSCUT

Construcția românească se apropie de acoperiș. E ora cînd clădirile finisate și cercul de schele ce le învăluie fuzionează într-un ansamblu de armonioasă solemnitate, deschis spre soare. Sîntem în primul an al cincinalului, și de aici, de pe această aripă a zidirii noastre comune, privirile ating zarea de aur a României de mîine, în succesive descoperiri de noi perspective, pînă acolo unde creația, faptele, visele noastre se vor racorda, într-o unică înfrățire de aștri, cu comunismul.

Am construit imens în anii aceștia, vom construi și mai mult în anii ce vin, și tot acest edificiu măreț și armonios al cărui liant este încrederea noastră nestrămutată în marile planuri ale partidului, e destinat omului muncitor, ridicînd poema celui mai frumos elogiu al său.

Elogiul omului nostru îl ridică faptele sale, opera sa. Între cele mai mari cuceriri ale revoluției noastre îi așezăm — supremă podoabă a României socialiste — profilul: omul de azi, contemporanul nostru, emblemă și definiție ale „ritmului românesc", ctitor de țară și de istorie.

Portretul său e complex, ca și edificiul pe care-l înalță. Fructificîndu-și darurile native, talentul și hărnicia sa milenară ridicate la incandescența ideilor mari ale epocii, printr-o operă constructivă pe măsura capacităților sale, a aspirațiilor sale înalte, el s-a deprins, în același timp, să se construiască pe sine, lucrînd cu siguranța muncitorului de înaltă calificare, a savantului hotărît și lucid, a artistului care nu uită culoarea și gingășia. A procedat la fel de exigent ca și cu zidul pe care-l înalță, măsurindu-i linia verticală cu firul de plumb. La fel de atent ca și cu tehnica nouă căreia îi probează eficiența, străduindu-se să cîștige, cotidian, cel puțin un pas spre perfecțiune. Planurile stabilite de partid i-au dăruit, pentru fiecare efort, perspectiva, i-au dat direcția și sensul înaintării, făcîndu-l puternic prin forța pe care, asemenea milioanelor ca el, o emană: forța poporului, aflat în marș impetuos spre civilizație și progres. Slujitor al acestui popor, cu ale cărui interese și năzuințe se identifică, el s-a ridicat la conștiința propriei sale valori și, implicit, a propriei sale răspunderi ca parte a acelușiași vast întreg; de aici, din această fericită logodnă a vieții sale cu viața mulțimilor, pasiunea cu care, cotidian, printr-o muncă tenace, asemănătoare cu cea a minerului, el sondează spre straturile adînci găsind în sine — pentru a dărui cauzei și țării — noi posibilități de perfecționare, relieturi sufletești inedite, zăcăminte de energie încă neexplorate. La baza acestei munci stă sentimentul major, cel care dă omului forță și demnitate, îndrăzneala cuvîntului, certitudinea izbînzii: conștiința sa de om nou, acționînd în numele unui ideal măreț.

Cînd treceți pe stradă, cînd intrați într-o întreprindere, într-o instituție sau într-o casă, cînd schimbați o strîngere de mînă cu oamenii de acolo, cu oameni pe care-i cunoașteți sau cu necunoscuți, priviți-le cu atenție chipul și încercați — cu ajutorul faptelor lor de muncă și viață — să descifrați celălalt chip, cel lăuntric. Veți vedea cît de frumoși sînt oamenii zilelor noastre, cîtă fermitate și limpezime dezvăluie, cît de puternici sînt.

Pentru că la noi, în România socialistă, fiecare om — constructor de epocă și civilizație avansată, constructor al propriului său destin — își măsoară statura pe fundalul faptelor sale de muncă și de creație, devenind prin aceasta o personalitate puternică și armonioasă, afirmîndu-se plenar ca om.

Să-i cunoaștem pe acești oameni, să învățăm de la ei, astfel încît chipul nostru să-l răsfrîngă — ca o oglindă — pe-al lor: este cheia cu care deschidem larg porțile viitorului.

BIOGRAFII PE VERTICALĂ

de Florența Albu

Hunedoara anului 1980.

O privesc de sus, de-acolo de unde-i poți cuprinde flăcările și verticalele, treptele în văzduh și în timp. Iată, aliniate solemn, coșurile oțelăriei noi; o vreme părură cele mai înalte, în competiția vîrfurilor hunedorene. Apoi a crescut furnalul de 1 000 m.c. care privea spre celelalte turnuri și coșuri, cu superioritatea celor 100 de metri ai lui; apoi, acestuia i-a luat locul un alt furnal, uriașul Hunedoarei. Au crescut, rînd pe rînd, castelul de apă, turnul de răcire și noul aglomerator — un alt uriaș al cetății oțelului; și-au răsărit, apoi, în altă zare a orașului, blocurile-turn.

Privesc Hunedoara de sus, de-acolo de unde-i poți cuprinde focurile și vîrstele. O privesc cu același ochi uimit de ucenic, cu care am văzut-o, acum cîțiva ani, cînd mi-ai arătat-o, dumneata, meștere Ion Buk. Făceam popas între oamenii brigăzii dumitale — brigada constructorilor la înălțime! Erați acolo sus, pe cupola altui uriaș, care se-mplinea, și însemnați pe zare, cum se înseamnă pe canatul ușilor creșterea copiilor — creșterea orașului nou. În fiecare an fusese crestat alt semn, altă înălțime — și-n verticalele orașului, în toate aceste întreceri, înalte, găseam oamenii, recunoșteam oamenii, mă umplea mîndria de oameni.

Ei își spuneau: Asul, Alpinistul, Aviatorul — căci și poreclele trebuiau să fie de înălțimi. Stăteau suspendați în albastru, lucrau în jurul unui trunchi dăltuindu-l, ajungîndu-l cu trunchiul și respirația lor, ridicîndu-l în cer ca pe un bucium uriaș, gata să cînte peste țară...

Erau o brigadă complexă, vestită, și eu priveam cu ochiul ucenicului, toate coșurile și turnurile, toți uriașii Hunedoarei noi, pe care ei le ridicaseră. Dulgheri, fierari, betoniști, lăcătuși, montori și vopsitori. Unii aveau 17 ani, atunci cînd i-am cunoscut eu. Învățau să facă primii pași în cer. Era nu numai o școală a meseriei, ci și a curajului. Alții, în frunte cu meșterul, erau veterani. Numărau, acești veterani, nu atît ani, cît înălțimile construite, de parcă acestea se adăugaseră vîrstelor, printr-o progresie și o decantare spirituală.

Biografii pe verticală...

Brigada I.C.S.H., condusă de Ion Buk, s-a constituit în 1953. Și-n toți acești ani, lozinca-principiu a meșterului și oamenilor săi a fost: „numai cu idei se poate construi". Idei — inovații, metode noi, îmbunătățiri, căutări, creație. Ideile meșterului Buk și ale brigăzii sale au prins viață în fiecare din acești colosi ai cetății oțelului. Și nimeni nu s-a iscălit nici adînc, acolo unde au fost înrădăcinate temeliile, nici înalt, acolo unde au fost ancorate vîrfurile, această operă vorbind, ca pretutindeni în țară, de un singur colectiv de oameni, de o singură voință.

Am în fața ochilor schelării metalice, aeriene, furnale, oțelărie, aglomerator, bluming, crenele industriale și turnuri, scări de incendiu, traversînd între vîrfuri, conducte și retorte verticale care se îmbină undeva, cu poduri și platforme suspendate.

Văzute în zori, la amiază, în amurg, coșurile Hunedoarei impun prin puterea lor extraordinară și pașnică, impun prin înălțime. Prin ceea ce impun și oamenii...

Privesc orașul oțelului și mă gîndesc la dumneata, meștere Ion Buk. Încerc să merg pe urmele dumitale, dar mi-ar trebui pas de uriaș să pășesc, din vîrf în vîrf, spre a reconstitui itinerariul brigăzii, pe întinsul țării.

Am fost la Reșița și acolo mi-au fost arătate alte turnuri și înălțimi. Aici a lucrat brigada meșterului Buk — mi s-a spus.

Iar eu am să privesc și acele creșteri, cu ochiul uimit și mîndru al aceluiași ucenic cu care am privit Hunedoara și Reșița, recunoscînd ideile dumitale, aripile „Aviatorului", curajul „Asului" și îndrăzneala „Alpinistului". Și, căutînd iscălitura oamenilor din brigada dumitale, la temelia acelor uriași industriali, voi găsi-o pe aceea a colectivului, un întreg colectiv de oameni ai socialismului care impun, prin ceea ce impun și construcțiile lor: prin înălțime.

Legendă contemporană

de Ion Băleșu

Meseria de constructor este, poate, una dintre cele mai fericite. Ea încorporează în esență însuși idealul epocii noastre — un ideal de construcție infinită și perpetuă, de ritmuri debordante, precis calculate. Constructorul este în imaginația contemporană nu doar omul de pe schelă, cu mistria în mînă, ci creatorul a tot ceea ce acoperă pămîntul acestei țări — uzine, locuințe, poduri și statui — tot ce capătă concreteța din gestul profund umanitar și patriotic al celui care scrie partitura unui edificiu de la prima linie, pînă la cel din urmă strop de var. A fi constructor presupune o fire înclinată spre poezia aspră a călătoriilor pe toate reliefurile unei țări, o nestatornicie condusă de înalte rațiuni naționale. A fi constructor mai înseamnă o neîncetată aspirație spre înălțime, o nerăbdare a lucrului finit, o nerăbdare pentru noi începuturi.

Gheorghe Bucelea este unul dintre oamenii care adună la ora actuală în personalitatea lui atît de bine-cunoscută de către generația noastră tînără toate acele superbe virtuți ale constructorilor noștri.

El e ceea ce se cheamă un om al șantierului, creația lui desfășurîndu-se în mod obișnuit printre blocurile „la roșu", printre încrengăturile simetrice ale schelelor metalice, în acele bine-cunoscute baraci de șantier pe mesele cărora se întind ca niște cearceafuri desenele care cuprind în ele chipul în cifre și linii al viitoarelor construcții. La 32 de ani, vechimea lui pe șantierele țării se înalță la un deceniu și jumătate. Dacă ar fi să se tragă linii între punctele construcției pe unde a trecut el, în acești ani de freamăt al construcției naționale, veșnic „în interes de serviciu", s-ar obține o hartă țesută cu ciudatul model a două sute de traiectorii care îi desenează un chip moral de legendă contemporană.

Îl întîlnesc de mai bine de zece ani, de fiecare dată în altă parte, pe același om cu fața ușor acoperită de bronzul vîntului și soarelui, cuceritor prin buna lui dispoziție de om deplin împlinit, adînc mulțumit de destin. Merg cu el pe stradă și la fiecare pas ne oprește cineva. În șirurile de blocuri cu jaluzele albastre locuiesc miile sale de prieteni intimi, toți cei pe care i-a condus în apartamente, rugîndu-i să primească cheile abia după ce își vor spune deschis părerea despre munca lui. Certificatul de calitate, acel cunoscut C.T.C., îl primește de fiecare dată prin strîngerile de mîini ale acestor anonimi și fericiți locuitori ai noilor cartiere, prin semnele primite de la ferestrele care se deschid spre el ca dintr-un suflet prieten.

El e meșterul care construiește și lasă din ființa lui o fărîmă de suflet în fiecare casă, plecînd mai departe, bucuros să nu i se știe numele, să rămînă o amintire despre care oamenii nu vorbesc niciodată în cuvinte.

Patru tineri: Constantin Bindac, Eugen Ghelase, Pascal Chitoc, Nicolae Dumitru. Patru din sutele de constructori ai luminii de pe șantierul hidrocentralei Porțile de Fier. În dreptul numelui lor poți pune semnul egalității între entuziasm, pricepere și abnegație. Calități care i-au impus la construirea avanpostului amonte de la șantierul 1 baraj-uzină

Foto: O. PLECAN

Pe un picior de plai

de Fănuș Neagu

Numele satului vine din legendă — Soveja. Așezat sub culmile Vrancei, jur-împrejur împresurate de neguri, de drumuri care străbat Istoria, satul acesta pare clădit din miresme de toamnă dulce și peste el urcă, în amiezi liniștite, lumina de aur de pe viile Panciului și umbre ale amintirii, albastre lunecări nostalgice coboară peste streșinile sale. Iar cînd se aprind făcliile cerului peste munții Vrîncioaiei și picură adînc, înginîndu-se cu izvoarele, tălăngile de la stîni, răsună, venind din pămînt, din ierburi și din începuturile neamului nostru, viersul nemuritor al ciobanului din baladă: Pe-un picior de plai / Pe-o gură de rai... De aici, de la Soveja, se spune, a cules Vasile Alecsandri „Miorița" — acea tragică și fără asemuire poveste ce spune pe frunză și pe fluier de os și de soc istoria unui popor, a durerii și a măririi sale.

La Soveja, sub geana muntelui (brazii sînt departe, brazii dorm în ceață și mireasma lor curată ca iubirea trece pe vînt, dimineața și seara, iar, cînd se pornesc viscolele, cîntecul lor, născut parcă în uriașe catedrale, umple văile, triumfal, atotstăpînitor) am cunoscut doi profesori tineri, Iulian și Florica Albu, îndrăgostiți de acest pămînt și de oamenii lui. Au fost învățători, au făcut facultatea (el, istoria, ea, româna) și au rămas tot aici pentru că, așa cum spune Iulian Albu „datoria noastră de comuniști și de dascăli, de apostoli — în sensul solemn al cuvîntului — este aceea de a crește și educa generațiile tinere, de a ridica satul în sfera civilizației socialiste. Eu sînt un pasionat, un poet al istoriei și Soveja este unul din leagănele zbuciumatei noastre istorii. De la fereastra școlii mele, dincolo de teii și merii ce înconjoară școala, se vede în zilele liniștite o culme de munte zimțuită dramatic. Copiii mei, și toți cei care vin în taberele de vară organizate de Comitetul regional Galați al U.T.C., știu că această culme e culmea morții. În osuarul de la Soveja dorm patru mii de eroi căzuți în bătăliile purtate pe acești munți în primul război mondial. Locuim într-un pămînt sfințit cu sîngele părinților și bunilor noștri, pămînt românesc, pămînt al răzvrătirii și al furtunilor. Nu ne-am plecat nimănui și pe amintirea morților noștri picură rouă și iubire... Tot acolo, pe culme, în cel de-al doilea război mondial, armata română a dus lupte înverșunate cu hitleriștii. Sînt în sat oameni care s-au bătut acolo și au sîngerat... Drumurile din munții Vrancei, toate, sînt drumuri ale izbînzii și ale credinței în mai bine. Copiii mei trebuie să le știe și să le iubească pentru că ele alcătuiesc cumpăna demnității noastre".

Istorie și poezie. Doi tineri profesori, ca atîția alții de pe întreg cuprinsul țării, care, fără osteneală, zi de zi, cresc în spiritul dragostei de patrie și al libertății, o generație menită să ducă mai departe și să adîncească cuceririle acestui popor de bărbați mîndri, niciodată înecovoiați, bărbați care au dăruit lumii, născută în nopți de veghe, amețite de lună, balada Mioriței, iar acestui pămînt dintre Dunăre și Carpați liniștea și rotunjimea și majestatea zilelor ce le trăim.

Dor împlinit

Bărăganul — drum de lut, arbori de lut, ierburi de lut. Sania visurilor mele trece prin toate zăpezile și prin toți anii cîmpiei, și văd dropii, și cai, și fîntîni cu cumpănă și sate înecate în depărtări, și Dunărea aruncînd cîntece triste și răcoare pe maluri. Pămînt al nesfîrșirii, zare amăgită, conace cu turnuri de minarete fantomatice și căruțe bătînd lung, nesecat, din faraoancele de tinichea, și porumburi, și arșiți, și șirul de oi tocînd drumuri uscate, și ciulini înțepînd toamna și purtînd-o spre Dobrogea s-o înece în mare. Și un cîntec se trezește în mine de demult, îl spune salcîmul sau cocoșul de lemn pus de tata în stîlpul porții, și cîntecul e larg și curge prin el un rîu de țărînă căci spune despre pămînt, despre arbori de lut, și ierburi de lut, și dorul țăranului — nestins, și greu, și treaz precum toți căteii pămîntului care stau în dedesubt — dorul după o brazdă a lui...

...Dor împlinit. Lumină de august, roșie ca grîul și ca miezul de pepene spart în zori, cu pumnul, în nemărginita cîmpie. Lumină a dreptății, țîșnită din pămînt și din ierburi înalte și curgînd prin grîu, galbenă ca mierea și ca aurul, și fugind spre toate zările ca un vînt născut din plopi, lumină peste pămînt, constelația bucuriei răsfrîntă peste toate vadurile, peste rîuri din care beau arinii și mînjii și unde vin tractoriștii să se scalde și fete frumoase, coborîte parcă dintr-un descîntec, să-și murmure dragostele. Drumuri lungi, întinse ca uitarea, vă așterneți sub pașii lui Ion dulci și mîngîietoare, fără durere și Ion, descătușat, dezrobit de gîndul amar al morții pe brazdă, vă străbate ca un stăpîn și-n ochii lui cerul e curat, limpede și albastru. Satele adunate între salcîmi și arborii de metal ai liniilor de înaltă tensiune ridică spre cer turle de smalț și-n toate porțile s-a oprit luna și cîntec trece peste florile de lemn ale pridvoarelor noi de care atîrnă valuri de iederă. Și băieți cu părul ca tutunul, mînuind mașini în care dorm herghelii cu coamele pline de toamnă, și fata cu trupul mirosind a secară și a foaie de nuc care-a visat că se sărută cu bradul de la poartă, și porumbeii de pe lada de zestre, încărcată, care au bătut din aripi și-au trezit-o Zboară sania visului meu, și-n clopoței gîlgîie bucuria, și iubirea, și zăpezile sînt albe și subțiri, logodite cu vîntul de la Dunăre și din munți și mi-e dor de toți anii frumoși ce vor veni. Drumul lui Ion gonește fermecat sub zări aprinse și august zidește minuni și le scrie cu un spic de grîu, și cu o stea în sufletul lui Ion și al copiilor lui.

Dincolo de lentile

de Mihai Negulescu

În adolescență, odată cu conturarea aptitudinilor, se aleg și se hotărăsc de obicei și drumurile. Studiile, profesiunea fiecăruia, noii tovarăși de muncă, din cînd și cînd o ilustrată, o dedicație, banchetul aniversar al primului deceniu de la absolvire...

Și totuși undeva, acolo unde ne bucurăm a întîlni semnele unui elan solidar, al unei ascensiuni colective, drumurile noastre, întretăiate încă o dată, se întetesc nebănuit în aceeași amplă operă de creație, în contribuția pe care tinerele cadre de cercetători, pedagogi, tehnicieni sau artiști o au — laolaltă — la împrospătarea tezaurului de cunoștințe și sensibilitate al acestui popor, la îmbogățirea științei și artei contemporane.

Reîntîlnindu-ne pe neobservate, cu fiecare zi de muncă sau studiu, cu fiecare secundă de concentrare asupra aparatelor de laborator, ori asupra pianului, avem fiecare răspunderi, facem investigări personale, dobîndim aprecierea colegilor, nutrim noi și noi planuri. E firesc ca multe dintre eforturile necesare să se desfășoare prin concentrarea posibilităților proprii. Atît de pregătirea, cît și de realizarea noastră ca oameni de cultură sîntem, în ultimă instanță, noi înșine răspunzători.

Vremea noastră, întru totul prielnică instruirii, împlinirii personalității umane, asigurîndu-ne condiții optime de studiu, ne-a insuflat, totodată, încredere în forțele proprii, sentimentul responsabilității actului scrutător — al cercetării — care ne plasează în miezul făuritorilor de societate și de națiune colectivă. Aspirația realizării, prin științe sau arte, insuflă generației tinere valențe morale prin care străbate limpede un sens patriotic. Ne întîlnim cu toții, în acest sentiment, și din cînd în cînd ne întrebăm ce am realizat.

La treizeci de ani — împliniți — vechiul meu coleg de bancă mă mustră tacit că umblu cu interviul și lauda prin laborator. Confidențele despre hronicul vieții sale îl face avar (inclusiv despre cei 2—3 ani de directorat la un institut de cercetări hidrobiologice), se simte mai în largul lui să-mi fixeze în microscop, lamelă cu lamelă — zeci de fete ale universului mic, organic, în care succesiunea matematică a „cromozomilor", cifrul ultrasensibil al „genelor" păstrează infinite necunoscute.

Ne aflăm în plină lume a geneticii, la interferența cea mai tulburătoare a clipei cu fața impenetrabilă a devenirii. Mii de minute, ceasuri dense și zile de căutare înfrigurată s-au scurs între acest univers al enigmelor și albastrul mereu însuflețit, mereu străbătut de o căldură interioară, al ochilor prietenului meu. Măsurat altcum, timpul zălogit cunoașterii s-a adunat în el ca un semn de apropiere și îmbărbătare. Seriozitatea, modestia, lipsa de afectare — pe care i le știam încă din liceu — au primit, văd, după 10—12 ani, o notă de gravitate. E greu să rămîi pe totdeauna același tînăr zîmbitor, aparent lipsit de griji, cînd sufletul tău, inteligența, fantezia s-au zbătut mii de zile și nopți între certitudine și incertitudine, între a intui și a cunoaște cu adevărat. Privirile lui, acum poate puțin obosite, ascund întîlniri anterioare, revelatoare, cu fețe imperturbabile ale materiei vii. Stăpînirea citogenezei, folosirea datelor observației întru îmbunătățirea selecției, înriurirea (posibilă, nu?) a proceselor de inestimabilă finețe a izvoarelor vieții — iată o lume într-adevăr fascinatoare în fața căreia nici cel puțin nu îndrăznesc, deocamdată, a scoate din buzunar carnetul de reportaj.

Fără a impieta asupra „lumii" în care își înlănțuie căutările, bucuriile sau nemulțumirea de sine tînărul biolog al Institutului de cercetări zootehnice din București — secția genetică — mă simt încurajat a reține o remarcă. După cel care o făcea, sensul la care te incită viața unui asemenea laborator, ar fi lecția de unire și continuitate pe care ne-o oferă conviețuirea strînsă, acut interconditionată, a elementelor în discuție, a particulelor primordiale ale vieții.

E ceea ce constituie poate, de altfel, la altă scară, o trăsătură de caracter definitorie pentru vechiul meu coleg, în Deltă, la Maliuc, în stațiunea de cercetări pe care a condus-o la Brăila, biologul Costin Paul Popescu a știut să-și împartă timpul, disponibilitatea sufletească, afecțiunea chiar — cu spontană chibzuință — între pasiunea cunoașterii științifice și preocupările, gîndurile, dibuirile, bucuriile celor printre care, într-o frumoasă solidaritate de ideal și dăruire, se formează treptat, ca bun specialist, ca bun genetician, unul dintre tinerii oameni de știință ai generației noastre.

ACTUL DE NAȘTERE AL UNUI EROU

de Franz Storch

L-am întîlnit pe Georg al meu într-un sat, așezat departe de calea ferată, ba chiar și de șoseaua care leagă Brașovul cu Sf. Gheorghe. Stătea pe culuoarul sfatului popular și fuma, pe semne nervos, o țigară. Afară viscolea, iar geamurile erau catifelate de pîsla albă a gerului. Vroiam să mă odihnesc puțin cînd Georg, cu o privire cercetătoare, mă întreba dacă nu cumva îl văzusem pe secretarul sfatului. Intrînd în vorbă — ocolind țara în lung și în lat nu-ți trebuie mai mult de două minute pentru a discuta cu cineva — am aflat că Georg al meu este agronom, și pe deasupra încă agronom într-o cooperativă agricolă înființată doar de 24 de ore. Nu știa omul încă unde va dormi la noapte sau ce va mînca, iar el căuta cu o vădită nerăbdare pe secretarul sfatului care trebuia să-i pună la dispoziție schița hotarului. Pămînturile erau acoperite încă cu un strat gros de zăpadă, iar Georg al meu pare-se că vedea deja întinsele lanuri cu niște spice grele și aurii ale primei recolte în comun.

Scurt timp după aceea, într-o casă țărănească veche, mobilată însă destul de modern, l-am reîntîlnit pe Georg. De astă dată purta ochelari și era puțin mai în vîrstă, poate și ceva mai scund decît la prima noastră întîlnire. Cu aerul unui gospodar bun, mi-a arătat locuința sa provizorie, atrăgîndu-mi atenția mai ales asupra „colțului de studiu", alcătuit de o mică masă și un fotoliu de culoare gri-verzui. În lumina unei lămpi confecționate de el însuși, zăream un teanc de ziare și cîteva reviste de specialitate.

L-am mai întîlnit și în plină vară undeva, pe plaiurile bănățene. Ziua era atît de întunecată de nori grei ca plumbul încît credeai că se lasă noaptea, iar tunetul, prevestitor unei furtuni se făcea auzit. De data aceasta Georg era bărbos, cu ochii lipiți în fundul capului și se putea vedea de la șapte poște că recolta nu-i lasă prea mult timp pentru îngrijirea ținutei.

Ce să mă fac? Îl cunoșteam de-acum prea bine ca să mai îndrăznesc în asemenea situații să intru în vorbă cu el. Gura sa tot n-ar fi schițat mai mult decît un zîmbet tăcut și îngăduitor. Aici vremea se pregătea să distrugă o părticică a muncii depuse de un sat întreg, prevestind grindina gata să treiere grîul din spice și să ofere șoarecilor de cîmp un ospăț — iar un inconștient care nu știe decît din magazinele de desfacere cum miroase pîinea, îl reține de la muncă în loc să întrebe, molipsit de febra iuțelii cum ar putea să dea o mînă de ajutor. Nu rămăsese decît o fîșie îngustă de grîu în picioare, cînd cerul deschidea brusc ca la comandă ecluzele, învelind totul cu o perdea țesută atît de des de picăturile ploii încît nu se mai deslușea nimic. Paguba era mică, dar Georg al meu era indispus pînă în seara tîrzie. Stătea în fața mea, nemișcat, cu fruntea încruntată și zgîrcit la vorbă, ca un om bolnav. Nu faptul că furtuna se declanșase cu circa două ore mai devreme îl punea pe gînduri, ci faptul că la începutul campaniei de recoltat, consiliul de conducere „nu a pedalat mai mult pe organizarea muncii".

L-am mai văzut pe Georg al meu și într-un compartiment al accelaratului Sibiu-București, absorbit fiind de un roman polițist, pe care-l citea. Era inexistent pentru noi pînă în clipa în care unul dintre pasageri a făcut o remarcă la proasta îngrijire a porumbului de pe lîngă calea ferată. Numaidecît își ridică privirea din carte, trecînd în revistă defilarea rîndurilor de porumb, nu fugitiv, ci cu ochiul unui ofițer venit să-și inspecteze trupa. „Ce l-aș muștrului pe simpaticul meu coleg de aici...".

Nu-i de mirare: L-am întîlnit pe Georg al meu în multe locuri, în multe înfățișări; ba cu sprîncene stufoase, și cu niște ochi albaștri ca cerul în toiul verii, ba cu privire ageră din ochi negri ca smoala, dînd ritmic din cap la o melodie modernă transmisă pe calea undelor din București. Georg al meu însă nu seamănă cu nici unul din acești agronomi, în schimb el seamănă cu toți. Da, de la fiecare, probabil, are cîteceva, poate numai frînturi minuscule, abia sesizabile la vreo comparație directă. Astăzi, după ce romanul meu este încheiat și se află la editură, îmi dau seama că Georg, eroul principal al cărții, este unul din acei tineri ingineri care la început se ascunseseră un timp în umbra unui birou masiv de stejar, pentru a nu ieși numaidecît în viața clocotitoare. Rezonanțele profunde ale evenimentelor la sate nu puteau să nu lase urme adînci și în el. Așa, din sute de agronomi tineri cu suflet bogat în minereu de aur, am încercat să extrag cîte ceva din acest metal prețios, dotînd pe Georg al meu nici mai mult nici mai puțin cu el, decît sînt dotați și ceilalți oameni de meseria sa care muncind cu rîvnă și luptîndu-se pentru recolte din ce în ce mai bogate au ajuns figura centrală a satului nou.

Transformările petrecute în perioada de după eliberare în viața economică și în structura socială a țării, victoria socialismului la orașe și sate au creat condiții pentru afirmarea din plin a ființei naționale a poporului român, pentru dezvoltarea și înflorirea multilaterală a națiunii noastre socialiste.

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din expunerea la adunarea festivă organizată cu prilejul împlinirii a 45 de ani de la crearea Partidului Comunist Român).

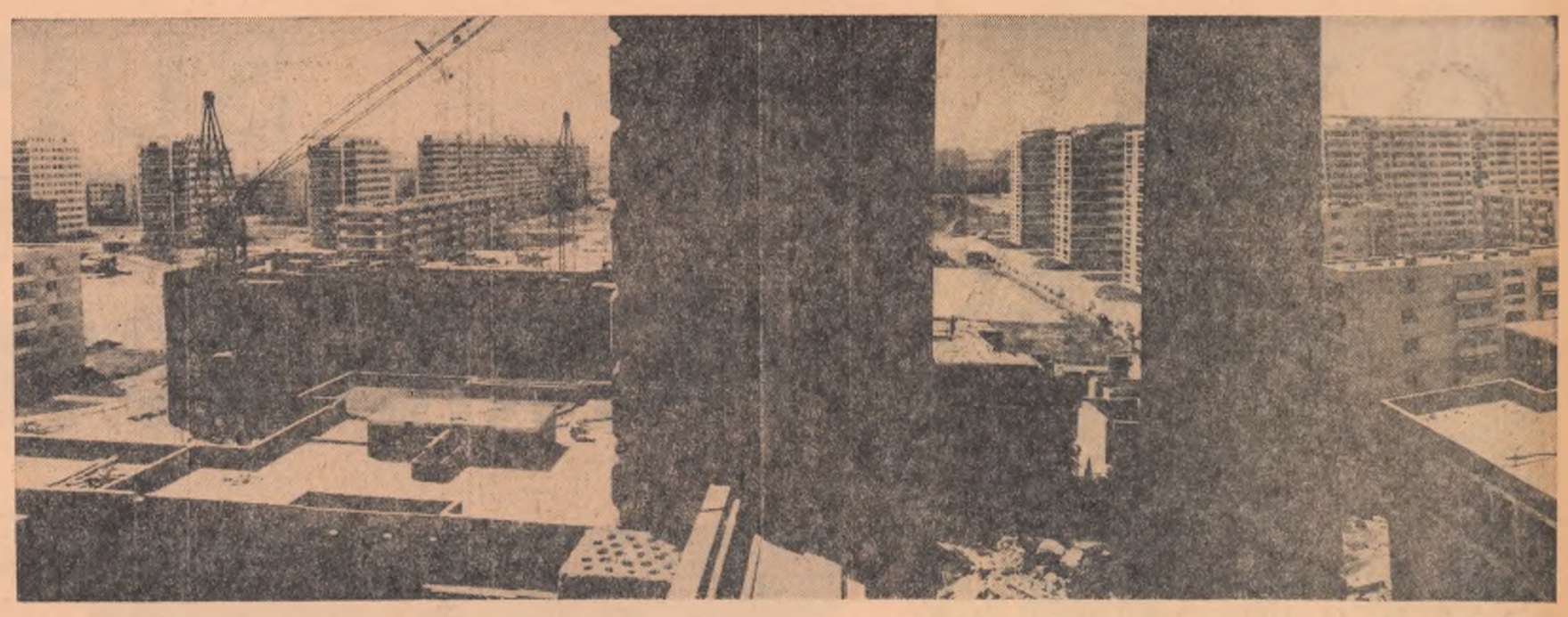

Imagine dintr-un film care se toarnă în partea de est a Capitalei; cartierul Balta Albă

Foto: ION CUCU

19 000 000

DE SEMNĂTURI ÎN CARTEA DE ONOARE A MUNCII

Popas în înălțimi

Să recapitulăm! Am intrat în prima zi a noului cincinal mai bogați ca oricînd, cu o țară înzestrată și împodobită din hărnicie și pricepere. Să privim o clipă harta țării din care cresc — pulsînd puternic și ritmic — viguroasele constelații de energie și lumină. Acolo unde ochiul obosea căutînd un reazem au apărut impunătoare complexe industriale, s-au ridicat fabrici și uzine moderne, a devenit realitate tot ceea ce poporul, sub conducerea înțeleaptă a partidului, și-a propus să realizeze. În ultima zi a anului trecut, zi care marca sfîrșitul calendaristic al planului șesenal, aveam cu 502 întreprinderi și secții noi mai mult decît la începutul anului 1960, producția globală industrială era de 2,25 ori mai mare; pe ogoarele țării am strîns cea mai mare cantitate de grîu din istoria cultivării pămîntului românesc; orașele patriei s-au îmbogățit cu aproape 270 000 de apartamente.

Succesele obținute înseamnă pași hotărîtori făcuți an de an pe același drum ascendent început de poporul nostru, condus de partid, în august 1944, spre culmile civilizației și prosperității.

Am devenit în acești ani mai bogați și mai demni de condiția noastră de oameni liberi, singurii stăpîni ai bunurilor noastre, singurii stăpîni ai destinului nostru colectiv. Săracii din țara bogată, care fusese cîndva România, au devenit bogați în țara lor bogată. Oamenii de pe alte meridiane ale lumii care ne înregistraseră deseori existența în acest univers doar la capitolul informațiilor de cultură generală și-au ațintit privirile asupra noastră. S-a scris și s-a vorbit, se scrie și se va vorbi despre „ascensiunea economică a României", despre „miracolul românesc". Omul de aiurea neavizat de descătușarea socială de la noi, de talentul și priceperea tradițional-românească este întrucîtva scuzat să ne privească faptele sub semnul miracolului. Dar miracolul românesc, această exclamație cu ecouri largi, continentale, nu e de fapt un miracol, ci entuziasmul generos și general al unui popor liber plus știința de a construi dobîndită pe schelele înălțate de revoluția socialistă sub conducerea încercatului nostru partid.

Arta de a construi

Colecția de ziar disociată în faptele cotidiene relatate e însăși cronica fidelă — cronica modernă a unui timp colectiv. Coordonatele sale, respectînd liniile de forță ale dezvoltării noastre economice, se înscriu în preocupările zilnice ale constructorilor socialismului. Imaginea exactă — cu valori metaforice — pe care o comunică fiecare pagină foiletată este și aceea a altor și altor construcții. Pe prima pagină a unuia din primele numere de ziar din acest an aflăm despre darea în folosință a unei noi fabrici de produse din beton celular autoclavizat. Faptul relatat e de domeniul diurnului. S-a mai construit încă un obiectiv, s-a mai creat o punte de lansare spre alte înălțimi. La modul propriu știrea se înlănțuie altora, întregind imaginea industrializării — în sensul volumului uriaș și al științei tehnice de a construi — ctitoriilor edificate zilnic pe meleagurile țării. Geneza operelor de azi avusese loc, în anii aceia eroici ai reconstrucției, sub semnul formidabilului entuziasm care mînuia o arhaică unealtă de excavat. La nivelul și posibilitățile pe care le-am atins, entuziasmul trebuie dublat de ceva în plus: știința de a face mai mult și mai bine, la nivelul tehnicii mondiale. Presa, ca orice cronică modernă și fidelă, cum îi este epoca, face loc definițiilor sintetice și memorabile. Un titlu de articol depășește prin semnificație substanța sa epică, definind nivelul pe care l-am atins, nivelul în care entuziasmul aliat cu știința devine artă ...*„Arta de a conduce șantierele"*. De fapt arta născută și, implicit, cerută de obiectivele cincinalului. Căci fără arta de a conduce șantierul, de a stăpîni mașinile, agregatele de capacități ciclopice nu se poate merge înainte. Transcriu din programul cincinalului și coloanele de cifre își găsesc corespondentul lor în imaginile pe viu, luate de fotoreporteri de pe șantierele aflate în front de lucru.

Pentru 1970 se prevede dublarea puterii instalate și a producției de energie electrică. Se alătură cifrei o secvență din dinamica marșului de realizare a punctului de program. La termocentrala București-Sud a intrat în funcțiune un prim grup electrogen, cu 92 de zile înainte de termenul planificat. Produce hidrocentrala Vaduri (cea mai mare din cele 12 centrale de pe Bistrița) dotată cu două grupuri de cîte 22 MW fabricate la Reșița și echipată cu echipament electric produs exclusiv în țara noastră. Argeșul a fost silit să-și schimbe cursul milenar, iar prin ridicarea marelui baraj de la Vidraru a fost semnat certificatul de naștere al celui mai tînăr lac de acumulare din Carpați. Tot aici a fost terminat marele tunel al galeriei de fugă al hidrocentralei. O altă fotografie ne apropie imaginea șantierului de la Porțile de Fier. Se ridică batardoul celular al celui mai mare sistem hidroenergetic din țara noastră, în timp ce la Lotru s-au pus jaloanele unei noi hidrocentrale care va avea o putere instalată de 500 M.W.

Un înalt ritm de creștere, se spune în directive, va cunoaște industria chimică a cărei producție la sfîrșitul cincinalului va fi de 2,3 ori mai mare decît în 1965. Antenele sensibile ale ziarului, ale acestei cronici fidele, recepționează și informează: la Combinatul chimic de la Craiova a intrat de cîteva zile (ziarul e datat în aprilie) în producție instalația de piroliză a secției de acetilenă, la Combinatul petrochimic Brazi (informează ziarul, după cîteva zile) a intrat în funcțiune în acest an instalația de olefină care va produce anual 8 500 tone glicoli utilizați în fabricarea fibrelor sintetice.

Dialogul pe care-l întreține chimia continuă. Prezente în coloanele presei, aproape zi de zi, sînt și marile sale cetăți. Combinatul chimic din Tg. Mureș produce. La Combinatul chimic Făgăraș a intrat în funcțiune o nouă secție, în timp ce în orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej produce al doilea mare complex al industriei petroliere de reformare catalitică și de extracție a aromatelor. Și pădurea argintie a turlelor în care se consumă reacțiile chimice crește, se înmulțește în ritmul cu care ne-am obișnuit, în ritmul pe care ne obișnuim să-l depășim.

O puternică dezvoltare va cunoaște siderurgia. Țara cere oțel... În 1970 țara va primi 6,3 milioane tone oțel. Uriașul șantier de pe platoul din preajma Galațiului. Pe sute de hectare schelele viitorului combinat. Ochiul sensibil al aparatului de fotografiat împrumută ziarului o imagine plină de viață. N-a putut, din vasta panoramă a șantierului, să rețină decît uriașa clădire a laminorului a cărui capacitate anuală va fi de 1 000 000 tone anual.

Hotărîrile Congresului al IX-lea, direcțiile de dezvoltare ale României în următorii cinci ani, stabilite cu rigoare **științifică au început să devină realitate.** Îndeplinirea lor se înscrie pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrșire a construcției socialiste. Întreaga țară este un vast șantier, un amplu șantier al cincinalului.

Realitatea lui supralicitează epitetul. Adjectivul indică temperatura inspirației și creației. Șantierul a devenit locul unde prezidează arta, arta de a construi, arta de a adăuga noi dimensiuni ascensiunii noastre economice.

În a 186-a zi a cincinalului

5 iulie 1966. O zi ca multe altele. Poate mai toridă, poate mai personală pentru o nouă pereche care coboară treptele Ofițerului Stării Civile, desigur mai deosebită pentru alte mii de oameni ai muncii care au luat drumul litoralului. Dar o zi ca multe altele. Poate mai toridă ...Calendarul o personalizează în circuitul săptămînii: marți, 5 iulie. Reporterii au plecat să consemneze un fapt obișnuit. Nu e o zi festivă, și nici o cifră rotundă în calendarul cincinalului. Doar o zi mai toridă ca celelalte! Să-i urmărim o clipă traseul alcătuit la întîmplare. Mai ales să urmărim semnificațiile pe care le descind cele întîlnite în cale. Primul popas la Balta Albă... Pe 600 de hectare sînt dispuse cele 5 microraioane, avînd 18 000 apartamente. În acea zi acesta era inventarul unuia dintre cele mai frumoase cartiere ale Capitalei. Reporterii se simt atrași de silueta unui om profilată pe verticala unui bloc aflat la roșu. E maistrul Grigore Ionescu. O veche cunoștință a reporterilor.

L-au întîlnit de-a lungul anilor la Onești și la Magistrala de la Nadeș, la Bicaz dar și la termocentrala de la Ovidiu. A început prin a-și face meseria cu metodele tradiționale ale zidăriei: canciogul și sfoara trasă păr, pe orizontală. A crescut și el, a crescut și alți constructori, a crescut și s-a schimbat structural și profesia sa. Industrializarea construcțiilor i-a solicitat și lui talentul și priceperea. Sistemul de lucru aplicat — cu panouri prefabricate — edifică 5 apartamente în două zile. Alături, reporterii au întîlnit cîteva sute de tineri așteptînd cu emoție examenul, primul lor examen de viitori constructori. Deocamdată trăiesc emoțiile creației în fața hîrtiei albe pe care vor așterne cunoștințele lor cerute de examenul de admitere în școala profesională de constructori-montaj. Oare la cîte din cele 300 000 de apartamente cîte se vor construi pînă în 1970 vor pune modesta lor semnătură? Deocamdată privesc siluetele cartierului și știu că mai e de lucru aici și pentru ei. Pînă la sfîrșitul anului se vor mai adăuga în Balta Albă 4 500 de apartamente din cele 46 000 cîte vor fi notate pe ultima filă de calendar a cincinalului. Va fi aici, pe locurile în care domneau zmîrcul și gunoaiele depozitate, un adevărat oraș cu 200 000 de locuitori. Și doar numele îi va aminti trecutul de cenușăreasă a orașului.

Faptele relatate erau consemnate doar de doi dintre reporterii ziarului. Dar ceilalți colegi de redacție? Să urmărim sumarul numărului din acea zi: planul producției industriale pe Capitală pe primul semestru realizat în proporție de 101,9 la sută (*„producția globală realizată este cu 9 la sută mai mare decît cea obținută în semestrul I al anului trecut, aproape 65 la sută din aceasta realizîndu-se pe seama creșterii productivității muncii"*). Sub titlul *„Reliefuri noi în geografia noastră socialistă"*, ziarul informa cititorii despre dublarea, pînă în 1970, a potențialului Uzinei 23 August din Capitală; la Fabrica de becuri „Steaua electrică" din Fieni a început construcția și montarea noii linii tehnologice complet automatizate pentru suflatul becurilor de toate tipurile; la Pitești și Brașov au ieșit de sub teascuri numerele inaugurale ale noilor reviste de cultură Argeș și Astra; proaspeții absolvenți ai școlilor profesionale au trecut pentru prima oară pragul uzinei ca muncitori, pe linia de montaj a Uzinei „Înfrățirea" din Oradea un nou lot de mașini-unelte; la Iași, Timișoara, București și Cluj se află în plină întrecere cei mai buni sportivi studenți din cei 60 000 participanți la competiția sportului universitar. Știrile ar putea continua. În ziua a 186-a a cincinalului, nicidecum doar o zi mai toridă decît altele, ziarul întîlnise prin reporterii săi imaginile unui prezent în plină efervescență creatoare, dar, mai ales, lega prin cronica sa ținută la zi punți cu viitorul.

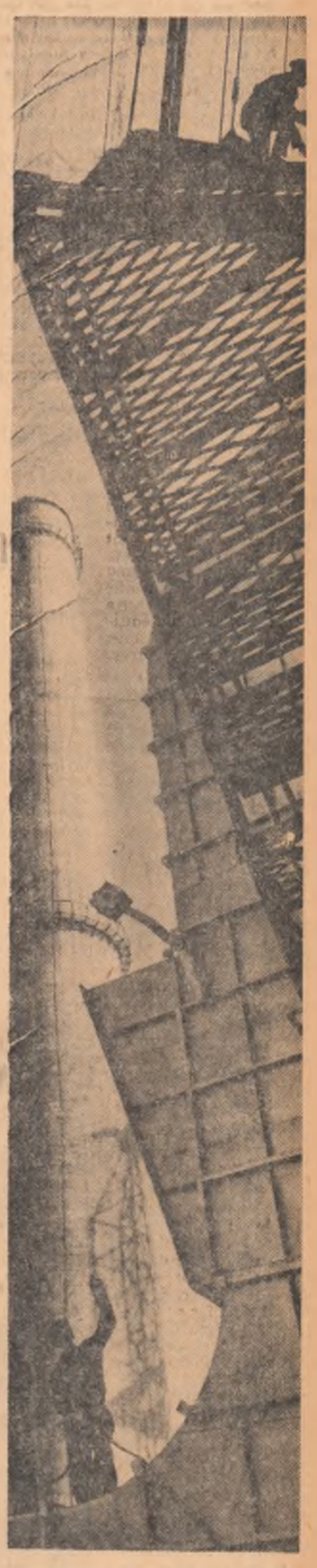

Să ne reîntoarcem o clipă în timp

Corolar al vieții cotidiene, apărută din necesitatea de a informa, presa noastră se constituie, la o lectură cursivă, într-un sensibil instrument de înregistrare și informare a seismelor profunde săvîrșite de revoluție în conștiința maselor largi. O pagină de ziar, îngălbenită de timp, din colecția unui ziar de tineret. O fotografie cu tineri în uniforma de brigadier. Imagine familiară oricui. Oamenii din fotografie au acum — ar spune poetul — reflexe siderale la tîmple. Sînt aproape două decenii de atunci. 5 decembrie 1947. Gara de Nord forfotea de mulțimea de tineri veniți să-i întîmpine pe brigadierii de la Agnita-Botorca. Transcriu din titlurile ziarului: *Prima mare operă de interes național încredințată tineretului!* Din mașneta unei pagini deschisă sub titlul: *„Brigadierii de la Agnita-Botorca au fost scînteia care a aprins flacăra"*, rezum cîteva rînduri culese cu litere mari și apăsate: *„programat 6 luni — efectuat în 34 de zile; 51,500 km de șanț săpați în pămînt înghețat; 51,500 km conducte montate. Economii = 150 000 000 lei"*. Faptele relatate se înscriu în noul senzațional, hrana dintotdeauna a presei. Interesul stîrnit era definit exact de reporterul de atunci, martor ocular al faptelor de eroism ale tinerilor brigadieri: *„Țara întreagă e cu ochii pe voi!"*.

Să întoarcem filele aceluiași ziar. Ne aflăm în inima Ardealului, străvechi ținut românesc. 19 ani mai tîrziu, în august 1966. Transcriu dintr-o pagină cu cerneala încă proaspătă: *„Mii de oameni se află de o parte și de alta a șoselei, pînă sus pe dealurile ce urcă molcom în depărtare. Locuitorii din Tîrnăveni, din Căpîlna, Cetatea de Baltă, Feișa, Gănești, Adămuș Cornești, Crăiești, Seuca și alte sate de pe mîndra vale a Tîrnavei au ținut să fie prezenți aici, la poarta regiunii, care are drept stîlpi o sondă de gaz metan în plină activitate...".*

Semnificînd legătura nemijlocită dintre partid și popor, înscriindu-se printre formele eficiente ale consultării partidului cu masele, ale analizării felului în care se traduc în viață hotărîrile istoricului Congres al IX-lea al partidului, avînd un profund caracter de lucru, vizita conducătorilor de partid și de stat în Regiunea Mureș-Autonomă Maghiară era primită cu același entuziasm și bucurie ca pretutindeni, în oricare dintre regiunile țării.

Rezonanțele localităților din care coborîseră la porțile regiunii locuitorii de pe Tîrnave, veniți să întîmpine pe înalții oaspeți, conducătorii de partid și de stat, se leagă intim cu ecourile prelungite în timp ale brigadierilor care munciseră aici, la magistrala de gaz metan Agnita-Botorca. Printre miile de oameni veniți să salute vizita oaspeților dragi, se afla și un grup compact de 250 foști brigadieri din raionul Tîrnăveni. Ei purtau cu mîndrie în dimineața însorită de august, salopeta și boneta brigadierilor. Muncesc astăzi cu entuziasm în întreprinderile și șantierele din raionul Tîrnăveni. În această zi fierbinte de august ei, ca și tovarășii lor din vechile brigăzi ale șantierului de atunci, astăzi muncitori, maiștri sau ingineri cu multă experiență aflați pe alte șantiere și întreprinderi din țară, au ascultat cu mare emoție cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu: *„Foștilor brigadieri le doresc ca în activitatea lor să muncească cu aceeași dîrzenie cu care au început în '47 să-și aducă contribuția la înflorirea României socialiste, la nivelul superior al cunoștințelor și posibilităților de astăzi"*.

...Vechea filă de gazetă, din acel noiembrie 1947, consemna poate atunci, în ordinea faptelor cotidiene, în ecoul încă nestins al tîrnăcopului mușcînd aprig pămîntul înghețat, geneza a ceea ce se va numi peste ani miracolul românesc.

Metaforă și simbol

Operînd cu cifre, stabilind statistici fixăm în planul teoretic o realitate vie și complexă. Procentele devin largi sinteze, săgeata care indică creșterea bunăstării noastre urcă pe diagonale spre cote exact prestabilite și devin metaforă, substanță de poezie. Cifrele disimulează doar aparent poezia, graficul e doar seismograful amplitudinii bucuriei noastre. Se celebrează succesele obținute în drumul spre culmile de civilizație și prosperitate visate secular. Citim frazele clare, de știință exactă ale documentelor Congresului al IX-lea al Partidului, ale acestui istoric program de dezvoltare a țării și știm că vom realiza ceea ce ne-am propus. Țara va deveni mai bogată, noi vom deveni mai bogați ,mai fericiți de condiția noastră de oameni liberi. *„Avîntul economiei* — se spune în raportul Congresului al IX-lea — *sporirea productivității muncii sociale vor duce la creșterea pînă în 1970 a venitului național cu circa 40 la sută față de 1965. În ultimul an al planului cincinal venitul național va fi de patru ori și jumătate mai mare decît nivelul cel mai ridicat realizat înainte de război"*.

Privim chipurile contemporanilor noștri și îi vedem concentrați în fața planșei sau la lumina orbitoare a furnalului, sus pe tractor privind atent brazdele lăsate în urmă din care vom obține pîine, noua pîine albă și avem certitudinea că fiecare dintre ei are conștiința că împlinește o înaltă îndatorire socială. Privim chipurile lor, pe stradă, în sala de concerte, ridicîndu-și pruncii peste pervazul ferestrei din noul apartament, să vadă noi orizonturi și avem dimensiunile exacte ale optimismului care le animă, ale optimismului robust, nespectaculos, ale optimismului de oameni siguri pe sine. Timpii noii istorii le-au dat oamenilor demnitate, cutezanță și o largă disponibilitate sufletească să se bucure de viață. Sentimentul autodepășirii, al luptei cu inerția, al nevoii de certitudine nu mai e un vis abstract ci hrana lor spirituală, de zi cu zi, universul lor propriu, de constructori ai propriului destin. *„În ultimul an al planului cincinal venitul național pe locuitor va fi de patru ori și jumătate mai mare decît nivelul cel mai ridicat realizat înainte de război"*. Ce generoasă idee de poem, de poem cu milioane de semnături.

Eram deunăzi în inima Vrancei, la o sărbătoare a tinereții veșnice, a acestui leagăn mioritic. În acea dimineață de iulie refăcînd în sens invers firul epic al celebrei balade, de pe culmile Vrancei și-au dat întîlnire, la Năruja, mii de locuitori coborînd parcă din mit și legendă, la chemările tulburătoare ale buciumelor. Bătrînii de prin părțile locului ne spuneau că n-au văzut niciodată strîns pentru a petrece împreună „atîta popor". Și am văzut în acea zi fierbinte de iulie aici, ca și aiurea, o formidabilă descătușare de energii, aici în vatra milenară a elegiei mioritice. Zîmbet, flori... Exclamația bucuriei de a vedea statornicite și pe aceste plaiuri de străveche cultură materială și spirituală o viață nouă, devenea vers și nou cîntec. Sărbătoarea se transforma în metaforă și simbol al vieții noastre mereu mai pline de bogăție și de zîmbet, indicînd sursa disponibilităților noastre mai mari pentru bucuriile, mari și mici, zilnice, și profund omenești. Și cîntecul de slavă partidului pe care îl auzeam atunci, în acea dimineață de iulie, cîntat de miile de vrînceni, de acești coborîtori celebri din istorie venea din demult și trecea din nou în istorie, în noua istorie începută sub îndrumarea marelui nostru conducător — Partidul — în urmă cu 22 de ani, ani care au însemnat o consacrare definitivă a ființei naționale a poporului român.

V. ARACHELIAN

Desen. de OCTAV ILIESCU

SUPREMA

PATRIEI SOCIALISTE —

Letopisețul contemporan. Filele sale le scriu zilnic milioanele de constructori ai socialismului. Printre ei sute și sute de mii de tineri. În ancheta de față reporterii noștrii propun cîteva schițe pentru profilul tinerilor constructori ai socialismului.

„Mîndră-i viața ce-o trăim / Dar mai mîndră ne-o clădim"... ...Versurile care unifică și rostesc sensurile acestor pagini le-am auzit recent în Maramureș, recitate de un rapsod popular care s-a făcut interpretul consătenilor săi de pe acele meleaguri. Reporterii ziarului, care în aceste zile de august și-au propus să străbată țara pentru a afla — acum, în prag de mare sărbătoare — cum muncesc și trăiesc oamenii, ce gînduri îi însuflețesc, au ales aceste versuri ca moto al unui amplu reportaj care consemnează biografii contemporane. În drumul lor au întîlnit orașe în care altă dată nu se întîmpla nimic și au devenit puternice cetăți ale industriei socialiste; ogoare mănoase străbătute de canale de irigație, acoperite de curcubeele din stropii de apă ai aspersoarelor; mașini agricole care ușurează munca omului și transformă tradiționala muncă a cîmpului într-o activitate industrială. Au străbătut orașe și sate care poartă pecetea uriașei activități constructive ce se concretizează în zeci de mii de blocuri, profilîndu-și siluetele elegante pe cerul însorit al patriei socialiste. În această lungă călătorie, reporterii s-au întîlnit cu numeroși tineri care au vorbit cu mîndrie și satisfacția muncii împlinite despre realizările lor, despre activitatea pe care o desfășoară în uzine, pe șantiere și ogoare în instituții de artă și cultură, în școli și facultăți. Cu mulți dintre ei, reporterii ziarului nostru au stat îndelung de vorbă, solicitîndu-i să răspundă la următoarele întrebări:

1. În 1966 au fost înfăptuite întîiile obiective ale cincinalului, au fost consemnate noi realizări în sectoarele economiei și culturii. La îndeplinirea cărora ați luat parte?

2. În ce măsură această participare s-a reflectat în viața dumneavoastră personală? În ce măsură v-ați realizat aspirațiile?

3. Desigur, aveți proiecte. Care sînt și ce vă îndreptățește să aveți certitudinea împlinirii lor?

Pentru viitorul României Socialiste

— Un miner lucrează pe malul Dunării! Iată ceva care pare oarecum neobișnuit.

— Numai la prima vedere — ne răspunde inginerul miner **Nicolae Procop**, de la Șantierul Porțile de Fier. După ce am terminat Institutul la Petroșeni, mi-am făcut cîțiva ani ucenicia la exploatarea minieră Bălan — Miercurea Ciuc. Aici, în afară de lucrările specifice mineritului (străpungeri pentru tunele, eliberări de masive stîncoase), am practicat și învățat temeinic o nouă meserie: aceea de constructor de poduri, viaducte și lucrări de terasare. Muncesc aici cu fostul meu coleg de institut și minerit Aurel Voicu. El a construit Baba I și II, iar eu tunelul Vir. Ieșirea din tunel pe viaduct va fi o minunăție ca decor (peste 40 de metri înălțime) și sînt mîndru că am contribuit și eu la realizarea acestui gen de construcții care nu în zadar figurează în limbajul ingineresc sub numele de „lucrare de artă".

Am venit pe șantierul Porților de Fier numai eu și colegul meu de care am amintit. Simțeam de aceea lipsa oamenilor cu experiență în această meserie. Am luat inițiativa organizării unei școli de mineri pe care au absolvit-o 40 de oameni. Marin Popescu, Petruțescu Romulus, Vasile Bagoe, Constantin Hulă — sînt doar cîțiva dintre ei care s-au și afirmat.

— Sînteți foarte tînăr și desigur și soția dumneavoastră. Nu aveți uneori nostalgia unei vieți mai așezate, a distracțiilor pe care le poate oferi apropierea unui mare oraș?

— Este adevărat că viața pe șantier pare monotonă, pare pretutindeni foarte asemănătoare. Dar atît eu cît și soția mea sîntem foarte mulțumiți că putem învăța mereu, că ne depășim pe noi înșine cu fiecare zi. Bătrînețea e departe, nu ne-am gîndit încă „să ne așezăm". S-ar putea ca bătrînețea nici să nu vină. Eu voi face tunele și poduri, ea munca pe care o îndrăgește.

Asemenea tuturor constructorilor din patria noastră sînt animat de sentimentul viguros că muncesc și construiesc pentru viitorul României socialiste, pentru poporul din care fac parte. Ca toți tovarășii mei de muncă de pe șantier nu uit nici o clipă că alcătuim împreună un puternic detașament muncitoresc care îndeplinește cu sîrguință și competență unul din cele mai importante obiective ale cincinalului trasat în prevederile celui de-al IX-lea Congres al partidului. După terminarea lucrărilor aici, cu aceleași sentimente voi merge pe acele șantiere unde meseria de miner se îmbină cu aceea de constructor. La Porțile de Fier mi-am creat baza teoretică și practică. Abia așteptăm să pot construi un pod la fel de frumos ca acela de acces în portul Constanța, de pildă, și pe care l-am văzut cu prilejul unei excursii. Și sper că mă credeți, îl voi construi și încă foarte curînd.

„Muncim și gîndim inginerește..."

Am mai avut prilejul să vorbim despre această însuflețitoare chemare adresată tinerilor muncitori brașoveni de o recentă plenară a comitetului orășenesc U.T.C. din orașul aflat la poalele Bucegilor și în vatra Cîmpiei Bîrsei. Printre numeroșii tineri care și-au însușit-o se numără și muncitorul inventator **Baias Filip** de la Uzinele „Tractorul". Are 27 de ani și lucrează din 1959 la banda rulantă unde montează la fiecare 8 minute furtunurile flexibile ale binecunoscutelor tractoare românești.

— De ani de zile trece prin fața mea pe banda de montaj tractorul românesc. Îi montez piesele care îmi revin, dar nu uit să arunc priviri iscoditoare și la celelalte ansambluri. Așa se face că avîndu-l sub observație 8 ore din 24 cît are ziua, am văzut că unul din ansamblurile sale mecanice și anume distribuitorul poate fi îmbunătățit. Cînd am mers cu proiectul la cabinetul tehnic încă nu-mi dădeam seama de temeritatea acestei întreprinderi. Abia pe fețele tovarășilor de acolo am citit tot ce mă aștepta și, pentru o clipă, am început să am îndoieli. Oare voi reuși eu, un simplu muncitor mecanic, să duc la capăt o operațiune care cere vaste cunoștințe inginerești și de proiectare? Mi-am adus aminte însă de o vorbă care i-a fost atribuită unui celebru inventator „Pentru a realiza o invenție este nevoie de 1 la sută inspirație și 99 la sută transpirație". Adică muncă, muncă neîntreruptă, neobosită. De muncă însă nu mă temeam. Mai întîi am început cu studiul. Am parcurs toată tehnologia tractorului românesc. Am continuat cu mecanica superioară, cu fizica, matematica și așa mai departe. Cineva de la cabinetul tehnic a calculat că distribuitorul pe care am reușit să-l realizez va aduce țării o economie de aproximativ 300 de lei pentru fiecare tractor ce iese pe porțile uzinei. Sînt fericit că pot să aduc patriei mele o asemenea contribuție.

Știu că industrializarea socialistă este cheia de boltă a politicii Partidului Comunist Român. Sînt mîndru că uzina în care lucrez este una din cetățile de bază ale industriei românești și mă simt dator față de ea și destinele ei. În această mîndrie și răspundere am găsit putere pentru a trece toate dificultățile și a duce la bun sfîrșit perfecționarea distribuitorului. Iată pentru ce mă gîndesc ca în continuare să realizez o simplificare a legăturilor distribuitorului nou cu cutia de viteze. Se vor elimina alte 3—4 repere ceea ce înseamnă nu numai economii de bani și manoperă, ci și economie de metale. Un alt vis al meu pe care sper să-l realizez după ce voi isprăvi „dialogul cu distribuitorul" este acela de a urma cursurile unei școli de maiștri.

Interviu cu zece tineri printr-un singur reprezentant

Ne propusesem inițial să solicităm răspunsuri la această anchetă numai tinerilor, dar a trebuit să renunțăm cel puțin pentru cazul pe care îl vom povesti mai jos.

Eram la bostana cooperativei agricole de producție din comuna Dor Mărunt, raionul Lehliu. Tehnicianul Vasile Neagu ne-a invitat la o felie de pepene cu miez roșu. Cît discutasem cu alți tineri, un om mai în vîrstă, **Petrică M. Niculae**, nu s-a deslipit de grupul nostru.

Cînd să plecăm, mai mult în glumă l-am adresat și lui prima întrebare.

— La multe — a răspuns el.

— Ați fost pe șantiere, ați lucrat în altă parte?

— Nu! Am însă 10 copii din care unii lucrează în fabrici, uzine, alții aici în cooperativă.

L-am rugat să ne povestească cîte ceva despre ei.

— Păi... să-i iau la rînd. Tudor e maistru la G.A.S. Dor Mărunt; crește cai. Nicolae e aici la noi. Maria, Petra și Ioana sînt muncitoare la Combinatul de cauciuc Jilava. Angelina și Floarea sînt muncitoare la Uzinele „23 August", Ion e ajutor de contabil la o întreprindere din București și elev la liceul seral în clasa a XI-a. Stelica e cooperatoare în comuna Barza din raionul Călărași, iar Vasile, prîslea, e în clasa a VIII-a. Opt din ei sînt căsătoriți, au rostul lor. Doar Ion și Vasile sînt cavaleri.

— Și despre dumneavoastră?...

— Despre mine. E mai greu. Ce vreți? Cap de țăran. El și pămîntul. Nu vedeam înaintea ochilor decît pămînt. Nu am vrut să intru de la început în cooperativă.

Am privit însă mai atent în jurul meu. Toți cellalți care avuseseră pămînt mai mult, sau mai puțin decît mine, obțineau venituri mai mari, viața lor era mai bună, omenească. Aveau cu ei știința, mașinile. Faptele m-au convins și am intrat și eu în cooperativa agricolă de producție și mă bucur că nu am fost chiar cel din urmă.

— Și acum?

— Acum trag de zor să-i ajung pe ceilalți care au fost mai înțelepți ca mine. Am rămas puțin de căruță, dar îi ajung eu. Sînt legumicultor și am realizat cu nevasta în '65 aproape 340 zile-muncă. Numai bani am luat aproape 8 000 de lei.

— Și pentru viitor ce gînduri aveți?

— Nu v-am spus că vreau să-i ajung din urmă pe cei care au intrat în cooperativa agricolă înaintea mea?

— Dar mai departe?

— Să-i văd oameni cu rostul lor și pe cei doi feciori. Au tot ce le trebuie, numai cap să aibă.

— Și, mai departe?

— Pînă acum, am și 15 nepoți, vreau să-i văd la casa lor.

Colocviu despre pasiune în Delta Dunării

La Maliuc, „capitala științifică" a Deltei, în micul dar expresivul muzeu al stațiunii de cercetări am văzut o dioramă care la apăsarea pe un buton electric arăta privitorului cele două înfățișări ale așezării: trecutul și prezentul. Trecutul: un peisaj deprimant, dominat de bordeie pescărești, lotci scorojite de arșiță și mlaștini. Prezentul: panorama colorată a unei stațiuni balneare, blocuri cu siluete delicate ca de trestie, stîlpi de oțel cu lumini fluorescente. În acest decor reconfortant discutăm cu tînărul inginer comunist **Leahu Alexandru**, care a părăsit Capitala și Uzinele „23 August" pentru a experimenta în împărăția stufului, plaurilor, cormoranilor și pelicanilor tehnica modernă a industrializării culturii stufului.

— 1966 — ne spune ing. Leahu — mi-a adus o mare satisfacție. După doi ani de trudă și experiment din care n-au lipsit insuccesele de moment am reușit să adaptez tractoarelor pentru exploatarea mecanizată a stufului motorul românesc D-103, realizat la Uzinele „Tractorul" din Brașov. Pînă acum erau utilizate motoare din import. Reușita experimentului are avantajul că în exploatarea stuficolă pot fi folosite de acum utilaje indigene, ceea ce facilitează posibilitatea aprovizionării cu piese de schimb. Adaptarea motorului românesc D-103 la nevoile productive ale exploatării stufului m-a determinat însă să împing cercetarea pînă la limitele unei specialități stricte, și anume domeniul motoarelor și instalațiilor hidrotehnice. Cîștigul acestui studiu nu îl măsor numai prin succesul repurtat recent ci, mai ales, prin ceea ce voi întreprinde în viitor și anume în domeniul vehicolelor care se deplasează pe principiul „pernei de aer" a căror eficiență la condițiile de teren ale deltei nu mai are nevoie de argumente.

„Sînt o parte a unui întreg"

— Omul comunist este omul total, este aspirația spre totalitate — ne spune poetul **Cezar Baltag**. După părerea mea, conștiința omului comunist, capacitatea lui de a se pasiona total de toate aspectele vieții seamănă cu o planetă înlăuntrul unui ochi. E o vedere simultană a tuturor lucrurilor lumii ca virtualitate, ca o aspirație permanentă în sufletul oamenilor. Plecînd de aici, în „Comuna de aur" — volumul de debut, vedeam motivul adolescenței nu ca o categorie de vîrstă, ci tocmai ca o valoare umană, o categorie de etică cetățenească. Și „Vis planetar" — apărut în 1964 poartă aceste aspirații.

Drumul meu e comun cu cel al altor tineri poeți. Posibilitățile de realizare ni se par nouă, generațiilor de după 23 August, firești. Cei mai în vîrstă ne spun că ele n-au fost înainte la fel de firești. Eu sînt o parte a unui întreg care e mai mare, al unei generații crescute în anii noștri, în cadrul felului nostru de a vedea și gîndi viața.

Fiecare promoție constituie o generație, dar într-un fel toate sînt aceeași generație a socialismului.

În volumul „Răsfrîngeri" care îmi va apare la Editura pentru literatură continui modalitatea de a scrie din ciclul „Timpul" conținut în volumul de debut.

Spectrul meu negru e umflarea de cuvinte și retorismul. În „Răsfrîngeri", după părerea mea, reușesc să ating o mai mare lapidaritate.

Avînd ca sursă de pornire basmul popular „Tinerețe fără bătrînețe și viață fără de moarte", intenționez să termin în următorii doi ani, poemul filozofic la care lucrez.

Basmul, un egal în proză al Mioriței, e una din cele mai fericite expresii ale puterii de gîndire a poporului nostru, încorporate în imagine epică, în metaforă. Voi merge pe implicațiile nespuse în basm — printre care găsesc aceeași sete spre cunoașterea totală, mitul rămînînd nodulul liric-filozofic. În poemul realizat aș vedea o manieră țuculescană în poezie, punctul de plecare fiind folcloric, iar tratarea cultă.

În același timp cu poemul, aș vrea să scriu un eseu asupra basmului respectiv, cît și despre miturile specifice ale poporului nostru, după părerea mea neîntrecute. Pentru întreaga mea activitate prețuirea de care se bucură literatura și scriitorii în țara noastră constituie un permanent îndemn mobilizator. Niciodată scriitorii nu s-au bucurat de condițiile de azi. Și niciodată nu le-a fost adresată, cu atîta căldură, chemarea de a se alătura prin scrisul lor cauzei poporului, de a reflecta în imagini artistice viața nouă care se clădește pe meleagurile patriei noastre socialiste.

De la plan la înfăptuire — iată un drum al muncii, al onoarei, iată un drum pe care în zilele noastre îl străbat tot mai mulți tineri.

Pionieri ai modernizării satului

Ion Georgescu — medic veterinar.

— În 1964 am fost repartizat ca medic veterinar în comunele Sălcioara, Rași și Crăsani, din raionul Lehliu. La început m-am simțit puțin cam singur în mijlocul Bărăganului. Nu știam cu ce să încep. Oamenii de aici m-au ajutat să trec peste această perioadă de nehotărîre.

Selecția animalelor, îngrijirea lor pe baze noi, științifice, a fost grea, migăloasă, dar neasemuit de pasionantă. M-am convins acum mai mult ca oricînd de o veche vorbă bătrînească: „Omul sfințește locul".

La Rași și Crăsani în loc de 12—14 purcei la o fătare se obțin acum 16. În 1965 s-au obținut 1 200 litri lapte pe cap de vacă furajată, iar anul acesta producția medie a crescut, numai pînă acum, la 1 250 litri. Pentru anul viitor, obiectivul nostru e de 2 000 litri de la fiecare vacă. Dar aceasta nu e totul. Modernizarea grajdurilor, îmbunătățirea organizării muncii în ferme, e o condiție principală pentru sporirea producției. La Rași, de pildă, a fost introdusă apa și lumina electrică în grajduri. Intenționăm ca purceilor să le creăm un mic soare artificial (raze infraroșii). Nu sînt mulțumit însă de rezultatele obținute la păsări. În rezolvarea acestei probleme, în fiecare sector avicol al fiecărei cooperative am găsit un adevărat laborator de cercetare științifică.

Am început de pe acum să fac studii asupra cărora mă sfătuiesc permanent cu foștii mei profesori de la facultate. Nu de mult la Sălcioara a fost dat în folosință un dispensar veterinar modern, care-mi oferă mari posibilități pentru verificarea practică și aprofundarea cunoștințelor.

Se putea oare vorbi altă dată despre activitatea de cercetare științifică la sat? Dacă ar fi să enumăr tot ce s-a realizat în satul nostru de azi în domeniul creșterii animalelor pe baze noi, științifice, mi-ar trebui multe pagini. E deajuns să reamintesc doar un singur amănunt, la care m-am referit mai sus — introducerea razelor infraroșii în creșterea purceilor — și mi se pare semnificativ.

„Cifre care vorbesc despre viața noastră nouă"

Maria Grigore, contabilă la cooperativa de consum din comuna Pueşti, raionul Rîmnicu Sărat.

— Despre mine nu voi spune nimic. Un lucru e cert, satul nostru de azi are nevoie și de... contabili, fie la cooperativa agricolă de producție, la cooperativa de consum etc. Peste tot se lucrează acum cu cifre de ordinul milioanelor. Răspunsul meu poate se încadrează la întrebarea a II-a, pe care aș modifica-o în următorul sens: **„În ce măsură contribuția la dezvoltarea cooperativei agricole s-a reflectat în viața dumneavoastră personală?"** Aș încerca să exemplific prin cîteva cifre. Cu doi ani în urmă, locuitorii acestei comune au cumpărat numai prin magazinele noastre mărfuri în valoare de aproape 8 milioane și jumătate, în 1965 de nouă milioane, iar anul acesta, în 6 luni, de aproape patru milioane și jumătate. Să rețineți însă, că mulți țărani cooperatori își procură diverse obiecte de uz casnic din orașele apropiate. În comună cele mai căutate mărfuri sînt: garnituri de mobilă, televizoare, biciclete, aparate de radio, mașini de cusut, aspiratoare, mașini de spălat.

De la mătura de nuiele — tîrn — cum îi zicem noi, la aspirator, de la copaie la mașina de spălat, mi se pare că e ceva. Citite atent, aceste cifre îți dau imaginea creșterii nivelului de trai al țăranilor din comuna noastră. Sînt cifre care vorbesc despre viața noastră nouă.

Cînd ați intrat în comună ați observat probabil o firmă nouă: „Reparații radio și televizoare". Nu peste multă vreme va mai fi nevoie de una: „Atelier auto-moto".

Treptele autoperfecționării

Eroii obișnuiți ai reportajelor hunedorene sînt oțelarii. La temperatura sufocantă a punctului de fierbere a oțelului munca lor apare la dimensiuni metaforice, oferind reporterului inepuizabile surse de inspirație. Obișnuit cu asemenea preferințe, interlocutorul nostru, maistrul **Cristea Ion** de la oțelăria Siemens Martin, membru în Comitetul orășenesc Hunedoara al U.T.C., aflînd că vrem să-i luăm un interviu, ține să precizeze de la bun început:

— Dar să știți că eu nu sînt oțelar...

Zîmbim și îi răspundem:

— La Hunedoara toți locuitorii contribuie într-un fel sau altul la producția de metal a combinatului. Care este partea dumneavoastră?

— Lucrez la termotehnică. Cuvîntul e nou ca și profesia pe care o denumește. Termotehnică înseamnă automatizarea producției de oțel, aparatele de comandă sau supraveghere care veghează ca fiecare cuptor să primească exact cît are nevoie din combustibil, aer cald, abur sau oxigen. Introducerea la cuptoare a oxigenului care accelerează arderile în elaborarea oțelului și scurtează timpul de șarjă este un procedeu nou. De aceea preocuparea mea principală a devenit lucrul cu oxigenul. Contribuția pe care o aduc la oțelul Hunedoarei se află așadar dincolo de vetrele

ASPIRAȚIE:

MUNCA ȘI DEVOTAMENTUL NOSTRU

cuptoarelor în care fierbe metalul. Și deși nu eu sînt acela care declanșează șarja, sînt părtaș la cele 10 000 tone de oțel date peste plan de secția noastră pe primul semestru. Totodată, noua mea profesie — electromecanic în aparate de măsură și control — m-a determinat să-mi ridic nivelul de cunoștințe profesionale. Și cum numai atît nu ajunge totuși, m-am hotărît ca în această toamnă să reiau învățămîntul seral la liceu.

Despre fericirea personală

Prima noastră întîlnire cu inginerul **T. Anghel** a avut loc în 1964 la Expoziția realizărilor economiei naționale. Abia ieșise de pe băncile Facultății de tehnologia țițeiului și chimizarea gazelor și avea rolul de ghid. Pentru el, proaspăt inginer, tot ce vedea reprezentau imagini către care se îndrepta cu gîndul pe vremea cînd învăța în facultate.

...Și iată-l acum pe tînărul inginer lîngă uriașa instalație de produs cocs a rafinăriei Brazi.

— Instalația este de concepție românească — ne informează inginerul Anghel. A intrat în funcțiune în 1964.

Ceea ce din modestie „uită" să spună tînărul inginer e faptul că începînd din acest an secția cocserie dă mai mult cu circa 25 de tone în 24 de ore și aceasta datorită inovației sale.

Numit șef al acestei instalații în 1965, inginerul T. Anghel a învățat să o conducă cercetîndu-i zilnic complicatele mecanisme. Și atunci a descoperit ceea ce se numește în limbaj economic o rezervă internă. Urmarea: a realizat o instalație de căldură după ideea că nimic nu se pierde, totul se transformă". În martie a pus în funcțiune inovația și astfel în acest an se va obține o economie la combustibil de 300 000 lei.

— La noi — spune inginerul — se urmărește sporirea caratelor țițeiului, ceea ce înseamnă valorificarea lui superioară. Un exemplu: în anul viitor va intra în funcțiune instalația de cracare catalitică. Ea va prelucra motorina grea provenită de la cocsare — 500 tone în 24 de ore, cantitate pe care deocamdată o valorificăm fără altă transformare. Cît privește a doua întrebare a anchetei ziarului — a continuat inginerul — sînt, de asemenea, multe lucruri de spus. M-am căsătorit și mi-am întemeiat un cămin. Vă închipuiți că n-am să vă enumăr aici tot ceea ce am realizat pentru un trai civilizat. Pot să vă spun că nu ne lipsește nimic. Pe un plan strict personal mi-am realizat visul din facultate. Lucrez la una dintre marile rafinării ale țării. Pentru viitor mă preocupă aceeași idee de autoperfecționare; citesc, studiez.

Mă voi strădui să subordonez toată priceperea, toate cunoștințele — cîte le am — preocupărilor mele de inovator. Doresc să-mi alătur contribuția întregului șuvoi de realizări care fac ca uzina în care lucrez, patria mea, să-și sporească avuțiile, să prospere.

Credit acordat tinereții

Maramureș, Cluj, Brașov... Meleaguri întinse pe zeci de mii de kilometri pătrați cunosc schimbări structurale. Peisajului industrial al acestor regiuni i se adaugă necontenit noi exploatări miniere, uzine, fabrici, șantiere. O arhitectură modernă, îndrăzneață, a întinerit profilul unor localități străvechi. Un element semnificativ: dintre arhitecții și inginerii proiectanți ale căror nume sînt înscrise pe frontispiciile noilor edificii, 90 la sută sînt tineri care nu au depășit 29 de ani. De fapt, cele mai importante lucrări de proiectare aflate în execuție la direcțiile de sistematizare, arhitectură și proiectarea construcțiilor din Baia Mare, Cluj și Brașov au fost încredințate tinerilor. Peste 300 de arhitecți și proiectanți ne-au vorbit despre strădania lor de a obține rezultate la înălțimea încrederii de care se bucură.

Iată realizările actuale ale cîtorva dintre interlocutorii noștri...

Marina Iliescu — arhitect, Brașov, 25 de ani. În 1966 au fost recepționate la Făgăraș noile blocuri de locuințe din zona Casei de cultură. A avut satisfacția de a-și vedea proiectul pe care l-a condus (a lucrat pentru prima oară în calitate de șef de proiect) notat cu calificativul „foarte bine".

Ion Firța — inginer proiectant, Brașov, 26 de ani. De cîteva luni noul corp al Hotelului „Carpați" își uimește oaspeții prin noutatea soluțiilor arhitecturale și de construcție. Întreaga structură de rezistență, care prezintă elemente inedite — pereți curbi din beton armat, grinzi înclinate etc. — a fost proiectată de apreciatul inginer brașovean.

Delia Pandrea — inginer-proiectant, Cluj, 28 de ani. La Șieu, lîngă Odorhei, noul S.M.T. a devenit mîndria locuitorilor comunei. Șef de proiect: tînăra inginer D. Calificativul primit... „foarte bine".

Aurelian Buzuloiu — arhitect, Cluj, 26 de ani. De curînd a terminat proiectul complexului balneo-climateric Băile sărate Turda. Capacitatea: 5 000 de persoane. Stațiunea — care va fi și loc de popas pentru turiști (în apropiere se află Cheile Turzii, Detunata, Ghețarul Scărișoara) — va cuprinde un sector de tratament, hotel, ștranduri, plajă, un sector camping — cu căsuțe sezoniere, un sector de agrement. Toate amplasate într-un cadru natural bogat: lacuri, zone verzi. Arhitectul Buzuloiu a trecut cu succes acest important examen al profesiunii sale.

Ing. **Victor Dumitrescu** (28 de ani) și arhitect **Viorel Neaga** (28 de ani) sînt principalii autori ai proiectului celui mai modern spital din regiunea Maramureș — Spitalul de boli pulmonare din Baia Mare, intrat de curînd în funcțiune.

...Și sinteza celor peste 300 de răspunsuri:

— Dezbaterile prilejuite de Consfătuirea pe țară a constructorilor, cuvîntul secretarului general al Comitetului Central al partidului nostru ne-au mobilizat. Strădania, frămîntările noastre pentru a diversifica și particulariza aspectul orașelor, al noilor cartiere vor fi — avem certitudinea — creatoare.

Nu întîmplător proiectele personale ale tinerilor arhitecți se identifică cu proiectele care prind contur pe planșeta de desen. O nouă geografie se desprinde din hîrtiile de calc.

Specialiștii de mîine ai patriei

...Era într-o dimineață a acestui august fierbinte. Cu prilejul vizitei făcute în regiunea Mureș Autonomă-Maghiară, conducătorii de partid și de stat au fost pentru cîteva minute oaspeții studenților aflați la odihnă în tabăra de la Izvorul Mureșului. Semnificația entuziasmului general care a cuprins tabăra se impunea de la sine. Cuvintele calde, de bun sosit, intonațiile îndrăgitului cîntec studențesc „Gaudeamus igitur", chipurile însorite ale băieților și fetelor purtau prinosul recunoștinței față de conducătorul iubit al poporului — partidul. Cuvintele secretarului general al C.C. al P.C.R. au răsunat în inimile lor ca un îndemn: *„Patria noastră socialistă, comunismul au nevoie de oameni pricepuți, stăpîni pe știință și cultură, pentru că numai în acest fel vom reuși să ridicăm edificiul socialismului în patria noastră la înălțimea cerințelor contemporane, să ne apropiem și să ajungem la nivelul țărilor cu o civilizație și o cultură avansată. Iată de ce partidul nostru acordă o atenție atît de mare învățămîntului, științei și culturii, de ce face eforturi materiale atît de mari pentru dezvoltarea lor".*

Rezultatele hărniciei studenților se măsoară altfel decît cele ale metalurgiștilor, constructorilor, arhitecților, dar în aceeași balanță a dăruirii de sine și a pasiunii pentru profesie. Dorința lor e comună: să răsplătească, prin întreaga activitate pe care o vor desfășura după absolvire, eforturile materiale care se fac pentru ca ei să aibă condiții de viață și de studiu dintre cele mai bune.

Florin Stănescu — Institutul de construcții:

— Ascultînd cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu am făcut o asociație cu cîteva date din planul cincinal. Volumul total al investițiilor centralizate din fondurile statului pe perioada 1966—1970 va fi de 280,5 miliarde lei, de 1,66 ori mai mare decît în perioada 1961—1965. Pentru noi, care în anii cincinalului vom primi diploma de inginer constructor, aceste cifre au efect mobilizator: va trebui să ne pregătim în așa fel încît aportul nostru ca specialiști să capete maximum de eficiență.

Elisabeta Gheorghiu — Facultatea de științe economice, Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași:

— Ca viitor economist m-am bucurat citind în documentele de partid despre necesitatea de a se ridica pe o treaptă superioară activitatea de planificare a economiei naționale. Sînt fericită că încă în anii cincinalului voi avea posibilitatea să particip cu pasiunea și cunoștințele mele la efortul colectiv de îmbunătățire a sistemului de planificare.

Doina Magda — Universitatea din Timișoara:

— Peste doi ani voi fi profesoară. Planul cincinal prevede creșterea investițiilor pentru învățămînt, cultură și ocrotirea sănătății la 9,3 miliarde lei, ceea ce înseamnă un volum de investiții de 1,64 ori mai mare față de perioada 1961—1965. Se vor construi în continuare școli noi, se vor înființa laboratoare moderne. Aș dori să-mi încep activitatea la catedră în una din viitoarele școli noi. Dar indiferent unde voi fi repartizată voi munci cu aceeași pasiune, cu același entuziasm.

Sînt trei răspunsuri care concentrează gîndurile a peste 100 de studenți.

Pașaport internațional pentru navele românești

Ion Giuglea — marinar în flota comercială:

— Ca navigator, călătoresc de-a lungul paralelelor și meridianelor globului pe căile de pulbere ale mărilor și oceanelor. Fiecare călătorie ne prilejuiește nouă, marinarilor români, mari satisfacții sufletești pentru că ne simțim mesagerii peste hotare ai patriei socialiste. Sîntem de fiecare dată martorii vastelor relații comerciale pe care România le poartă cu țările lumii, sîntem martorii înaltei aprecieri de care se bucură pretutindeni mărfurile produse de industria noastră socialistă cu inscripția „Fabricat în România" care a devenit un adevărat posesiv internațional al încărcăturilor noastre. Martore ale dezvoltării flotei comerciale românești sînt tot mai desele întîlniri pe care le avem în largul oceanelor, dincoace și dincolo de ecuator cu nave ce poartă în vîrful catargelor mîndrul nostru tricolor.

În curînd, flota maritimă românească se va îmbogăți cu o piesă de mare tonaj. Peste scurt timp eu și un întreg echipaj vom pleca cu avionul la Tokio. Acolo se leagănă deja pe valuri vasul mineralier „Bucegi", cu o capacitate de 24 400 tone încărcătură. Iată și ruta probabilă: Tokio, Canada, California, India, Constanța. Am enumerat doar principalele puncte ale călătoriei viitoare. Cînd vom reintra în apele Mării Negre, la întoarcere, voi trimite o radiogramă ziarului „Scînteia tineretului". Atunci vom găsi probabil portul Constanța de nerecunoscut căci sub ochii noștri se desfășoară zi de zi, într-un ritm nemaiîntîlnit, lucrările de extindere a cheiurilor, obiectiv prevăzut în documentele Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român. Dar cîte înnoiri și succese nu vom regăsi la reîntoarcerea în patrie, după o atît de îndelungată călătorie?

Responsabilitatea față de spectatori

Toma Caragiu — actor.

— Am satisfacția de a fi participat la una din marile campanii ale revoluției noastre culturale, transformarea teatrului într-o instituție cu o largă audiență în public. Fenomenul e legat de înmulțirea numărului de teatre în regiuni, de apariția unor noi promoții de actori, regizori și alți specialiști ai scenei. Într-un astfel de teatru am activat și eu la Ploiești și cunosc eforturile de cucerire a publicului și de ridicare a nivelului interpretativ pe care le-a depus colectivul acestui teatru.

Avem astăzi în țară peste 40 de teatre, avem, deci, unde să jucăm, să ne manifestăm talentul. Atunci cînd jocul acesta răsădește ceva în mintea și inima oamenilor, iată visul împlinit. Am avut posibilitatea să mă verific în roluri de diferite lungimi, care mi-au impus modalități artistice diverse. Ele mi-au permis, totodată, depășirea unor posibilități profesionale medii. În teatru am avut roluri care mi-au angajat întreaga capacitate, experiența și cunoașterea. Interpretarea de film mi-a cerut un efort deosebit și mijloace noi de expresie. De aici enumăr rolurile din *Procesul alb*, *Haiducii*, *Cartierul Veseliei*.

Proiectele de viitor sînt legate de dorința de a întruchipa scenic piese al căror mesaj să vină în întîmpinarea setei de artă a spectatorului. Trăiesc sentimente de mare răspundere față de spectatorul care din respect pentru artă și din înțelegerea artei ca o cucerire a acestor ani e tot mai des prezent în sala de spectacol. Teatrul a devenit un bun cultural de consum public — un bun al unui public exigent în fața căruia mă simt îndatorat.

Păstrătorii comorilor artei populare

În lunga noastră călătorie pe meleagurile patriei am stat de vorbă cu oameni de diferite profesii, (fiecare dintre aceștia a ținut să menționeze că munca lui e „cea mai frumoasă"). Toți erau animați de același sentiment: dragostea față de profesiunea aleasă. Același lucru ne-a declarat și tînăra cercetătoare etnograf **Nicoleta Radu**, de la Muzeul Satului:

— Sînt muzeograf. Eu nu pot să particip la elaborarea șarjelor de oțel. Pe marile șantiere de construcții ale cincinalului, Hidrocentrala de pe Argeș, Porțile de Fier etc., am fost numai ca vizitator, așa cum și cei de pe marile șantiere vin la Muzeul Satului. Obiectul muncii noastre este, totuși, important. Îndeplinim o muncă de cercetare, păstrare și valorificare a bunurilor materiale, spirituale și artistice create de poporul nostru de-a lungul istoriei. Eu mă ocup de ceramica populară. Străbătînd satele, am făcut valoroase achiziții de obiecte la Horezu, Argeș, Marginea, Săcel, Piscu, unde sînt meșteri și importante centre de ceramică cu străvechi tradiții. De asemenea, am găsit în casele oamenilor din zona Prahovei și Argeșului, interesante costume și obiecte de port. Pe măsură ce am descoperit lucruri noi și mi s-au lărgit cunoștințele despre viața și îndeletnicirile poporului, munca mea a devenit mai frumoasă, mai pasionantă. Orice obiect de muzeu descoperit în cine știe ce sat poate să-ți vorbească. O moară de apă, o suliță de lemn, un baltag, o trîșcă aduc cu sine din veacuri o întreagă istorie, un mod de viață al omului. Ele sînt nu numai dovezi materiale — de care se servește istoria — dar și un minunat prilej de a ne pune în contact direct cu obiectele strămoșilor noștri. Patina vremii, depusă pe ele, le dă măreție și frumusețe. Alături de marile hidrocentrale construite în anii socialismului ce valorifică miraculoasa putere a apei — morile de altădată mînate de rîuri sînt și ele o dovadă a ingeniozității poporului nostru. Prin munca pe care o depun pe acest tărîm mi-am îndeplinit un vis, o aspirație.

Doresc să continui să mă specializez mai departe în această muncă. Împreună cu alți colegi, voi lua parte la Congresul de Studii Sud-Est Europene ce va avea loc la sfîrșitul lunii acesteia la Sofia. Vreau să cunosc și specificul de viață al altor popoare. Am multe proiecte pentru viitor. La unele am început să lucrez de pe acum... De îndeplinirea lor, vă veți convinge trecînd din cînd în cînd pe la Muzeul satului. Și să știți, frumusețea unei meserii o dă dragostea pentru ea.

Chipuri desprinse din marea coloană umană a țării, pe care stă întipărită voința de a învăța și a munci mai bine spre înflorirea patriei socialiste

Grîul, ca rupt din soare, se adaugă altor bogății ale țării, sporind puterea economică a României socialiste, aducînd belșug și mulțumire în casele oamenilor

Marea bucurie a creației

Sticlă și beton. Sticlă și metal. O rețea de laboratoare, aparatură complicată, modernă. Sîntem la Institutul de fizică—atomică din Cluj. Majoritatea cercetătorilor sînt tineri. Media de vîrstă: 29 de ani. Trăsătura esențială: pasiunea arzătoare pentru profesiunea de fizician atomist.

Mai întîi, cîteva răspunsuri individuale...

Daniel Ursu, 25 de ani, fizician:

— Agenția Internațională pentru Energie Atomică din Viena a convenit cu principalele țări producătoare de porumb un program de cercetare a eficienței îngrășămintelor azotoase asupra porumbului. Am făcut parte din colectivul care a reprezentat institutul clujean. Măsurătorile noastre — prin metode spectrometrice — au fost apreciate ca fiind cele mai exacte. Pentru că era vorba de prestigiul internațional al institutului în care lucrez, m-am străduit ca aportul meu să fie consistent. Am studiat mult, am consultat tratate de specialitate, am efectuat nenumărate experiențe. Faptului că am asimilat cunoștințe noi i se adaugă satisfacția personală a succesului. E un îndemn pentru viitor.

Alexandru Olaru, cercetător, 29 de ani:

— Evenimentul cel mai fericit pe care l-am trăit în anul 1966 este legat de contribuția pe care am adus-o la perfecționarea unei metode de aplicare a izotopilor stabili în agricultură. Colectivul pe care îl conduc, lucrînd în colaborare cu Institutul central de cercetări agricole din București, a venit astfel în sprijinul agrochimiei, punînd la dispoziție o metodă care indică modul de utilizare a îngrășămintelor chimice în așa fel încît eficiența lor să fie maximă.

Gheorghe Văsău, cercetător, 30 de ani:

— Mă frămînta de mai multă vreme ideea proiectării și construcției unei instalații de termodifuzie pentru separarea izotopilor azotului. În sfîrșit, proiectul a devenit realitate. Am acum posibilitatea să efectuez cercetări legate de efectul izotopilor stabili în medicină, biologie și chimie.

...Și apoi un răspuns colectiv:

— Elaborarea unui plan cincinal de cercetare științifică în strînsă legătură cu planul economic de dezvoltare a țării are o mare însemnătate pentru dezvoltarea științei românești. Planul, cuprinzînd sarcini legate nemijlocit de aplicarea în producție, încă în cursul acestui cincinal, a rezultatelor cercetării științifice, exercită o puternică înrîurire asupra întregii noastre activități.

Omul este frate cu soarele

Vizita în atelierul tînărului pictor **Viorel Mărginean**, ne-a oferit imaginea aceluiași liric traducător al formelor vieții în universul miraculos al liniei și culorii, ca și surpriza unor căutări inedite care marchează o evidentă îmbogățire a registrului tematic, afectiv, pictural.

— Dacă aș enumera toate participările la expozițiile colective de pictură sau grafică din ultima vreme, din țară și de peste hotare (Ungaria, Cuba) — ne-a spus tînărul pictor — n-aș putea epuiza capitolul satisfacțiilor decît în măsura în care aceste participări m-au definit, au concordat cu intențiile mele artistice, în măsura în care le-am înțeles și m-au înțeles. Cea mai mare bucurie pe care mi-o poate dărui arta, rămîne poate dialogul cu mine însumi, acolo, în fața șevaletului, unde în acești ultimi ani am întrezărit un drum. Pictura, în general arta anilor de după Eliberare, mi-a relevat — între altele — două lucruri, pe care cred că nu le voi uita niciodată. Am înțeles, în primul rînd, că o artă viabilă în afara omului nu există. Că în el, ființă uneori slabă și nestatornică, zac comori de frumusețe și vigoare, capabile să transfigureze, să transforme totul. Am înțeles că omul iradiază căldură și lumină, că omul este frate cu soarele. Și-am simțit că o artă ale cărei rădăcini nu se află în pămîntul acestei țări, nu poate cuprinde aspirațiile înaintașilor ca și ale contemporaneității noastre, e pasageră și efemeră ca moda. Nu ne-am putea regăsi într-o astfel de artă nici noi, nici cei care vor urma după noi.

Proiecte? Poate o expoziție personală, pe care o gîndesc, o doresc de foarte multă vreme, dar pentru exigențele căreia eu nu mă simt acum pregătit. Fiindcă exigența a devenit o trăsătură definitorie a anilor noștri. Nici nu se putea să fie altfel.

Desigur, dimensiunile paginilor de față n-au putut cuprinde toate gîndurile exprimate de tinerii cu care am stat de vorbă. Simțămintele tuturora însă se oglindesc ca o sinteză a rezultatelor muncii lor, a eforturilor de a răspunde chemării partidului participînd cu tot entuziasmul, cu toată priceperea și elanul tineresc, la opera constructivă de înflorire și prosperitate a patriei. În acest prag de 23 August, tineretul, contopit în eforturile întregului popor, pășește înainte, încrezător în viitorul său luminos. Toate aceste răspunsuri sînt gînduri și sentimente care adună într-un uriaș cor bucuria marilor înfăptuiri ale socialismului.

Anchetă realizată de:
ATANASIE TOMA, GHEORGHE NEAGU, MIHAI UNGHEANU, VICTOR CONSTANTINESCU, ADRIAN VASILESCU, PAVEL AIOANEI
Fotografiile de I. CUCU

ADRIAN PĂUNESCU

Noi, tinerii

Noi, tinerii, noi iarăşi luminoşii,
noi, traşi printr-o verigă ca printr-un inel,
cînd seva ţine-n ham freamătul cojii,
cînd nucii melancolici agită lung apel
trecem pe sub catargurile roşii
ale pămîntului, îndrăgostiţi de el.

Noi, tinerii, noi, fiii, noi, bărbaţii,
noi primele conştiinţe care s-au născut
odată cu-ale vremii noi vibraţii
simţite-n ochi şi resimţite-n scut
şi iarăşi auzite cu Carpaţii
care în cerul lumii enorm s-au desfăcut!

★

Marele august adie în noi
fructe greoaie şi frunze vîlvoi.

Trece prin frunte, ochii îi umple
de o emoţie, pînă la tîmple

Rîuri de munte rostogolite
caută-n osul mîinii orbite,

Vor să se nască altfel în lume
din cer cu-albastru, din noi cu nume,
sîngele stelelor să îl consume.

Steaguri lucrează pe culmi senine
ca nişte roşii veşnic uzine,
şi tricolore veşnic uzine
în care seva pămîntului vine
cu năzuinţă şi frăgezime.

Şi trecem noi pe sub catargurile roşii,
noi tinerii, noi, limpezii, tumultuoşii.

Cine ne cheamă din trecut altcineva
decît părinţii noştri meniţi în a dura?

Şi ce-i durabil, mai bogat decît
osul puternic care-n timp ne-a izvorît?

Ion, bărbatul marelui pămînt
sărută iarăşi brazda, surîzînd
şi în sărut şi în îmbrăţişare
ia foc deplin iubirea lui cea mare.

Şi în arhitectura ce-l susţine
vedem memorie şi frăgezime.

★

O, ţară, brazda rădăcinii noastre bune,
tărîm de două mii de ani iubit,
ce dragoste şi ce înţelepciune
dai fiilor pe care i-ai rîvnit!

Şi rîurile tale au viaţă,
că pare fiecare un tînăr domnitor,
în care cerul lumii îşi dezgheaţă
rodnic şi fără de crispare, nor de nor.

Iubire şi onoare acestor sărbători înalte
în care noi cei tineri găsim emoţii noi
şi pîinea vetrei tale veşnic calde
să-şi risipească duhul peste noi!

DRUMUL CERTITUDINILOR

de Ştefan Iureş

Clio, muza istoriei, vede copiii cum îi vin în întîmpinare cu un surîs uimit pe chipul ingenuu. Cunosc bine un băieţaş, absolvent al clasei a treia; una din voluptăţile lui e să ia pe genunchi o carte masivă, cu multe sute de pagini, grea la propriu şi la figurat: un manual de istorie. Cum de-abia la toamnă, „dintr-a patra", va începe el studiul istoriei patriei, deocamdată nevinovata răsfoire are valoarea unui divertisment: plimbare prin secole. Dar chiar la acest nivel, cînd preţuirea se îndreaptă mai mult către latura estetică a ilustraţiilor, lectorul prinde, cu antenele sensibilităţii lui, ceva din vibraţia formidabilă a existenţei umanităţii; şi cînd, într-un tîrziu, ridică privirile fascinate dintre pagini, ochii lui adăpostesc o flăcăruie cu zbateri egale şi neliniştitoare, ca aceea ale torţei-memento de la căpătîiul eroului necunoscut.

Cînd însă am trăit destul pentru a fi martorii conştienţi ai unei sume de evenimente din istoria contemporană, şi cînd căutăm răgazul de a medita asupra lor, rememorarea noastră nu poate avea caracterul unei „excursii" în timp. Nu mai răsfoim tomuri în căutare de momente fotografiate, nu mai dăm ocol statuilor de bronz, nu ne mai purtăm degetele deasupra unor basoreliefuri. Este suficient să examinăm atent, responsabil, biografia socială a bucuriilor şi frămîntărilor noastre, să găsim punctele de sprijin ale obişnuitei noastre activităţi zilnice, să pipăim, sub pielea suplă a orelor noastre de muncă şi de odihnă, vertebrele uriaşe alcătuind coloana celor 22 de ani petrecuţi de la Eliberare.

Ştiu şi copiii fragezi: începutul tuturor începuturilor, adevăratul „descălecat" al libertăţii pe pămîntul Carpaţilor s-a petrecut în acel august 1944. Totul era gata pentru aceasta, copt şi pregătit pînă peste limita presupusă: durerea şi revolta mulţimilor, alegerea şi oţelirea cadrelor de frunte ale insurecţiei armate, unirea în jurul şi sub conducerea comuniştilor a tuturor forţelor patriotice, adică, aşa cum a spus cîndva poetul naţional, tot ce mişca în această ţară — rîul, ramul. Lovitura de ciocan a insurecţiei trebuia să lovească fiara fascistă într-un nod vital, nici un milimetru mai încoace ori mai încolo, s-o prăbuşească brusc pe labe, să nu-i lase vlaga unei lungi agonii, altfel Bucureştiul şi zeci de alte oraşe ar fi fost ameninţate cu distrugerea totală. Şi exact acolo unde trebuia, cu exact forţa şi viteza necesară a izbit ciocanul.

Urletul jivinei izbite în plin a făcut să se zguduie ţărmurile lumii; dar peste el s-a ridicat, acoperindu-l triumfal, cîntecul românesc de libertate, modulînd optimist şi sincer încrederea în răsăritul definitiv al soarelui.

Un popor care sîngera încă a luptat simultan pe două fronturi, în primul an al libertăţii sale: unul, pe cîmpul de bătaie întins pe o mie de kilometri, de pe Mureş şi Tîrnave pînă în munţii Tatra; celălalt, pe frontul reconstrucţiei, pentru ca fabricile de pîine să facă pîine, şinele de tren să se regăsească două cîte două şi paralele, munţii de moloz să dispară de pe harta fizică a României, malurile să reunească prin punţi. Cînd prima jerbă multicoloră a sfîşiat hîrtia de camuflaj, la cucerirea victoriei asupra fascismului, fereastra s-a luminat dinăuntru: venea o pace de un fel nemaivăzut, pacea cu lupte, pacea cu asalturi, pacea ofensivă. S-a născut atunci sentimentul acela atît de greu de încorsetat în cuvinte, dar atît de intens că frige alături de sori: de acum încolo totul devine posibil...

Totul a devenit posibil, desigur, nu de la sine, ci prin acumulările de forţe care, la punctele nodale, deveneau calitativ superioare. A devenit astfel posibil mulţumită alianţei clasei muncitoare cu ţărănimea, ca pămîntul să devină al celor ce-l munceau de veacuri, fără ca să mai curgă sînge de om pentru fiecare brazdă; a devenit posibil, mulţumită maturizării politice a celor ce muncesc, ca masele să dea de-o parte, cu un gest, baionetele jandarmilor, să urce demne pe scările prefecturilor, să instaleze la cîrmă oameni din sînul poporului; a devenit posibil mulţumită elanului constructiv al tineretului ca, pe cele dintîi şantiere naţionale ale republicii nou instaurate, să fie scrise cele dintîi mari pagini de eroism, iar timpul să fie obligat să tresară, ca un armăsar şfichiuit, şi să treacă de la pas la trap, de la trap la galop; a devenit posibil ca un popor întreg, ascultîndu-şi conştiinţa al cărei nume întreg a fost, este şi va fi Partidul Comunist Român, să încheie cu bine o etapă a revoluţiei şi, neîntîrziat, să urce spre următoarea, tot mai puternic, tot mai încrezător în puterea sa verificată.

Dacă un băiat de zece ani neîmpliniţi, răsfoind azi o carte de istorie, simte un fior nedesluşit în faţa busturilor care-l privesc cu ochii lor de marmură, fără iris, şi în faţa grupurilor statuare încleştate în lupte simbolice, noi încercăm o satisfacţie lucidă, o inspirată încordare a tuturor capacităţilor spiritului, cînd, sub stratul cotidianului şi familiarului din '66, desluşim relieful pronunţat şi măreţ al Istoriei ultimelor două decenii, această rezultantă finală a acţiunilor noastre. Undeva, acolo în trecutul care se patinează dar nu se subţiază îngălbenit, rămîne data de 11 iunie 1948, ziua naţionalizării cu patosul special din acea zi al refrenului „hai la lupta cea mare", şi cu umbra gigantică a lui Marx ridicîndu-se la poarta fiecărei întreprinderi, de unde învins îşi lua tălpăşiţa patronul, expropriatorul în sfîrşit expropriat... Orice obiect achiziţionăm din comerţul nostru, poartă în fibrele lui această dată ca pe o veche emblemă deşi multe, atît de multe întreprinderi producătoare s-au născut mai tîrziu, la sînul unei industrii sută la sută socialiste. După cum în pîinea noastră cea de toate zilele, în toate roadele pămîntului nostru atît de dăruit, desluşim de fiecare dată inima caldă a luptătorului pentru cooperativizarea agriculturii; cînd, oare, în intervalul dintre plenara istorică din 3—5 martie 1949 şi aureolatul aprilie 1962, s-au pregătit cu adevărat seminţele de care beneficiem astăzi? Lung a fost „drumul spinos al înţelegerii", dacă-l măsurăm cu etaloanele curente, scăzîndu-l din anii generaţiei noastre; însă dacă îl raportăm la istorie, el apare uluitor de scurt, ca o splendidă laudă adusă înţelepciunii omului de pe ogoare. El a ridicat pasul peste hat şi peste inerţie, a trecut dincolo, spre zarea marei agriculturi ştiinţifice, lăsîndu-se lovit în piept de marea spicelor blonde, marea cutreierată de flota maşinilor agricole. Şi ori de cîte ori intrăm într-o librărie, ori desfacem spre lectură aripile unei reviste, ori ne aşezăm în fotoliul sălii de concert, ori zăbovim în faţa unui tablou reuşit, este de ajuns să ridicăm ochii, să-l zărim pe tovarăşul nostru de desfătare intelectuală pentru ca, iarăşi istoria să ridice peste apele timpului una din crestele ei cele mai nobile; s-a petrecut în aceşti 22 ani o nouă stratificare a spiritului, rezultat al unor fantastice forţe eruptive, denumită curent revoluţie culturală, totuşi sesizabilă în întreaga ei grandoare abia prin datele omeneşti — biografia vecinului, evoluţia consătenilor, aportul de înaltă calificare la edificarea socialismului a urmaşilor celor 4 milioane de foşti analfabeţi...

Astăzi un băiat de zece ani neîmpliniţi, care de-abia la toamnă va face prima cunoştinţă cu studiul organizat al istoriei patriei, îşi poate închipui că sutele de combinate industriale, fabrici şi uzine, văzute pretutindeni din goana trenului ori de pe şosea sînt decorul firesc al lumii în care a văzut el lumina zilei, iar istoria, eh, istoria înseamnă altceva, adică statuile de eroi dintr-o carte groasă. E de datoria noastră să-i explicăm, priceput şi cu răbdare, realitatea: faptul că priveliştile dintîi sînt rezultatul ultim al luptei înverşunate duse de răzvrătiţii tuturor veacurilor, moştenirea lor granitică intangibilă, suflarea lor monumentalizată într-o lume a credinţei lor victorioase. Trebuie să ştie băiatul iubitor de ecouri că, dacă ar striga spre cele patru zări nişte nume glorioase, ca Horia, ca Tudor, ca Bălcescu, atunci strigătul s-ar duce şi s-ar întoarce cu sunete metamorfozate, poate Hunedoara, poate Bicaz ori Argeş, poate Slatina ori Porţile de Fier. Trebuie să înţeleagă bine băiatul că, dacă ultimii 22 de ani sînt cei mai importanţi din toată istoria, e pentru că aici, în aceşti 22 de ani îşi încrucişează spadele de raze trecutul cel mare cu viitorul cel mare.

Pentru noi înşine, cei maturi, acest adevăr a apărut cu deplina sa semnificaţie la cel de al IX-lea Congres al partidului. Acest înalt punct de sprijin al bolţii temporale româneşti are, ca principală armătură interioară, încrederea unui popor de 19 milioane în înţelepciunea şi forţa conducătorului său. Partidul a desenat şi harta unui continent absolut nou: viitorul apropiat. A prevăzut toate apele şi podişurile, toate pădurile, şi piscurile acestui continent, pînă sus, în vîrful Omul anului 1970. Cu o voinţă unanimă, încrezători în forţa întregii coloane şi a fiecărui participant, am pornit în marş; de opt luni am început această nouă etapă a urcuşului, iar rezultatele sînt dintre cele mai bune.

Clio, muza istoriei, vede copiii cum îi vin în întîmpinare, cu un surîs uimit pe chipul ingenuu. Treacă an după an, trăsăturile dulci devin trăsături de bărbat, va vedea Clio cum puii de om îi vor dicta noi pagini de glorie, mai bine-zis cum le vor scrie ei înşişi, pentru aceasta înmuindu-şi penița în călimara de foc a soarelui nostru cel roşu.

Temeiurile mîndriei noastre

de Nicolae Ţic

Un imens proces de gospodărire înţeleaptă, spre binele tuturor, de punere în valoare a bogăţiilor şi frumuseţilor, de ridicare spre culmile civilizaţiei moderne a cuprins întreaga ţară în anii construcţiei socialiste. Un proces susţinut continuu, cu mîndrie şi dăruire, de efortul milioanelor de constructori din toate generaţiile, de priceperea, hărnicia şi optimismul lor. Ţara se arată lumii în splendorile ei: nesecate bogăţii şi frumuseţi, energii umane impresionante, climat constructiv prielnic progresului rapid, desfăşurării ample a iniţiativelor. Rîndurile constructorilor, în toate domeniile de activitate, sporesc vertiginos: 900 000 de oameni, de energii, de valori constructive se pregătesc să se integreze efortului unanim în anii acestui cincinal. 900 000 de oameni care vor învăţa meserii, care vor începe să pătrundă tainele ştiinţei şi tehnicii — 900 000 de viitori constructori pasionaţi, a căror viaţă se va împlini armonios.

Planurile îndrăzneţe ale cincinalului cuprind întreaga suprafaţă a ţării, totul va fi cercetat, valorificat, angajat în ritmul impetuos de dezvoltare. Ştiam de Valea Motrului din cărţile de geografie, din excursii — dar de oraşul Motru? De bazinul carbonifer Motru?! Aflăm acum: un bazin carbonifer care se impune atenţiei prin creşterea producţiei, de la o lună la alta cu aproape 20 000 tone cărbune. Şi iată o cifră pe deplin grăitoare: în 1970 cele cinci exploatări vor da 3 620 000 tone cărbune! După Argeş, Porţile de Fier, Slatina şi altea altele — un nou centru industrial: Motru! — ieşit din anonimat, impus definitiv. Cum să nu fii mîndru de constructorii care cercetează zilnic bogăţiile pămîntului şi le aduc la suprafaţă în lumina soarelui, de cei care înalţă edificii trainice, de cei care transformă energia apelor în lumină şi de cei care ne învaţă să iubim ţara şi să-i apărăm bogăţiile şi frumuseţile?

Vizitele conducătorilor de partid şi de stat în regiunile ţării au prilejuit întîlniri emoţionante, de neuitat, cu toţi cei ce muncesc, cu toţi cei dornici să contribuie la îndeplinirea obiectivelor cincinalului la timpul şi în condiţiile prevăzute. Noi fabrici şi instituţii de cultură şi învăţămînt vor fi construite în aceşti ani în toate regiunile ţării. Aceasta înseamnă că vom fi mai puternici, mai bogaţi şi mai luminaţi. Marele interes pe care întregul popor îl acordă înfăptuirii planurilor ample şi variate de dezvoltare este cu totul firesc: înfăptuim aceste planuri cu forţele noastre inepuizabile, pentru noi. Am gîndit toţi asupra acestor planuri, ele au o bază realistă, ştiinţifică, sînt izvorîte din voinţa noastră. Entuziasmul popular, care a subliniat cuvîntările secretarului general al C.C. al P.C.R., tovarăşul Nicolae Ceauşescu, este expresia hotărîrii de a munci pentru înflorirea patriei, pentru bunăstare şi progres, expresia credinţei că sub conducerea partidului ţelurile noastre vor fi atinse.

Garanţii ale viitoarelor realizări sînt organizarea temeinică a procesului de producţie în toate domeniile, permanentizarea unui ritm de muncă susţinut, măsura energiilor constructive, nenumăratele iniţiative care contribuie la îmbunătăţirea procesului de producţie şi la ridicarea calitativă a produselor, dorinţa fiecăruia de a fi folositor. Se poate vorbi astăzi de o întrecere continuă, de zi de zi, care înlănţuie firesc succesele, care valorifică locuri şi bogăţii, care face cunoscute numele atîtor constructori de nădejde. Zi de zi, în ţara aceasta se munceşte intens, cu pricepere şi cu dragoste. Viitorul prevăzut în planurile noastre, conceput de noi, devine realitate tocmai datorită efortului cotidian permanent. Bărbătoarea noastră din fiecare august, de douăzeci şi doi de ani încoace, de cînd poporul şi-a luat soarta în mîinile sale — este un fericit prilej de bilanţ. Au trecut ani puţini, dar acest bilanţ, de la an la an la altul, este tot mai impresionant. Ţara a intrat în marea ei epocă de înflorire şi progres.

Marele eveniment al Eliberării a găsit un larg ecou în creaţia scriitorilor şi artiştilor plastici români. Romane, schiţe, povestiri, grupuri statuare, picturi, desene au fixat pentru posteritate momente ale marelui eveniment, l-au simbolizat în creaţii inspirate. După eliberarea teritoriului patriei noastre trupele române, alături de cele sovietice, au contribuit hotărîtor la alungarea fasciştilor de pe teritoriile ţărilor vecine. Pictorul *Paul Atanasiu* a surprins un episod dramatic al bătăliei de la Debreţin în tabloul „Luptele de la Debreţin ale diviziei Tudor Vladimirescu" (stînga sus).

Sentimentul exploziv al bucuriei a fost figurat de sculptorul *Elli Hetle* în piatră. El a compus grupul alegoric al celor trei călăreţi simbolizînd Eliberarea intitulat „În faţa tribunei la 23 August" (dreapta sus). Pictorul *Eugen Popa* (în tabloul din stînga jos) şi pictoriţa *Eva Cerbu*, (tabloul din dreapta jos), surprind, de asemenea, imagini semnificative inspirate de eveniment.

EUGEN BARBU

„ŞOSEAUA NORDULUI"

Fragment

Camioanele cu răniţi plecaseră de mult. Se însera şi ploua mărunt ca în prima zi de toamnă. Se însera. De undeva dinspre şoseaua spre Ploieşti se mai auzeau lovituri de tun antitanc. Trupele germane se retrăgeau în derută. Cu un sfert de ceas înainte se comunicase că se înainta vertiginos spre Capitală. Probabil că aflaseră şi nemţii pentru că desprinderea se făcuse rapid. Avangarda armatei române care apărase Bucureştiul urmărea rămăşiţele zdrobite ale trufaşului Wehrmacht ce căuta spre munţi, un loc să se strecoare, ca o fiară rănită. Coloanele sale alergau besmetic prin ploaia mărunt, urmărite de loviturile repezi ale artileriei.

Aici se dăduse ultima bătălie. Ea se terminase de cîteva ceasuri. Şoseaua Nordului fusese apărată de grupul acesta de oameni împuţinat, care aştepta acum ordinele comandamentului. În cîmpul pustiu şi umed rămăseseră cele două tancuri arzînd. Fumul întuneca şi mai mult cerul zilei de august, posomorîte şi triste. Treceau prizonierii nemţi care erau duşi la camioanele armatei. Se auzea un marş. Cîteva unităţi se întorceau în oraş, îşi terminaseră misiunea. Pe limba de asfalt rămăseseră arme şi moletiere. Grupurile de patrioţi erau încărcate în nte maşini care soseau mereu. Cineva striga tare:

— Sus, tovarăşi, mai repede, populaţia Capitalei vă aşteaptă!

— S-a terminat? mai întreabă cineva.

— S-a terminat.

Mareş auzi iar cîntecul acela de armonică de gurd. Cînta unul dintre cei veniţi cu sergentul major Tomulete. Privi la Dumitrana. Zidarul avea braţul prins cu o eşarfă. O schijă mică de grenadă-i retezase un deget. Nu simţea decît o durere surdă şi strîngea din cînd în cînd din dinţi Privea mulţimea care se înghesuia la obloanele autocamioanelor.

— Asta a fost tot, spuse mulţumit cînd ultimul din grupa lui Tomulete urcă în maşină.

Mareş tot mai tăcea posomorît, fără să simtă ploaia care-i curgea pe obraz.

Zidarul nu întrebă nimic. Rămăseseră singuri. Femeile plecaseră cu răniţii în oraş. Pe cîmp ardea cu zgomot tancul scos din luptă de Niculescu. Se gîndeau amîndoi la aceleaşi lucruri, dar tăceau mai departe privind suprafaţa întunecată a lacului pe care cădea ploaia mărunt şi nesfîrşită. Mirosea sfîşietor a pămînt umezit. Camioanele plecau. Se auzeau motoarele. Cineva întreba:

— Nu veniţi?

— Ba da, să aştepte puţin! răspunse Dumitrana.

Mai rămăsese un camion şi şoferul sta pe scară şi aştepta. Cîţiva soldaţi strîngeau armele de pe drum şi le aruncau sus, oamenilor care le prindeau cu îndemînare.

Acum era linişte. Oamenii îşi aprindeau ţigări, ferind focurile chibriturilor în căuşul palmelor. Găsiseră cîteva foi de cort cu care se acoperiseră. Fumau şi tăceau. Ploua mărunt. Pe acoperişul cabinei şoferului zuruia apa...

— Pe cine dracu mai aşteptăm? întrebă acesta exasperat.

Nu-i răspunse nimeni. Nu putea să plece că ştia că Dumitrana era comandantul. Să fi fost altcineva... Se uită pe fereastră şi dădu drumul braţelor de cauciuc care-i curăţă geamul de aburul ploii.

Mareş se întoarse spre zidar. Nu plînsese prea de multe ori. Credea că nici acum nu fusese observat pentru că picăturile de apă de pe obraz îi ascundeau lacrimile. Îi era frică să vorbească pentru că glasul l-ar fi trădat.

— A fost nebun, spuse în cele din urmă Dumitrana şi lasă braţul zdrăvăn în jos.

— Nu-l nedreptăţi. I-a plăcut să se bată. Vroia să se bată...

Celălalt tăcu puţin. Şi-ar fi aprins o ţigară, dar avea un braţ lovit şi îi era ruşine să-i ceară mecanicului să-l ajute.

— Poate că ai dreptate. Era mai tînăr decît noi şi înţelegea altfel eroismul. În definitiv, cineva trebuia să facă asta...

Priviră amîndoi tancul incendiat, acum numai o grămadă de fier scurs, încins de căldura focului, cu două trupuri carbonizate înăuntru.

— Haide! zise hotărît Dumitrana. Ne-aşteaptă oamenii, n-o să bocim aici toată noaptea!

Mareş îl urmă. Se urcară pe la spatele autocamionului şi cineva bătu cu pumnul în cabina şoferului.

— Gata!

Se auzi motorul şi porniră. Ploua mărunt şi norii erau foarte aproape.

— Ce bine e! gîfîi zidarul primind cu tot obrazul bătaia măruntă a picăturilor de apă.

Celălalt tăcu. Se gîndea că nu poate să se mai întoarcă în Buzeşti, în casa studentului, în odăiţa în care stătuse adăpostit atîta vreme, pentru că totul i-ar fi amintit de fiinţa prietenului său. Venea septembrie. Cărţile vor rămîne poate acolo o vreme nerăsfoite. Or să înceapă să cadă castanele pe acoperişul de peste drum. Niculescu n-o să se mai ducă cu cumpere lemne pentru iarna care venea şi n-o să le mai urce sparte gata în casă, spre spaima proprietarului...

Jos se va întoarce femeia aceea care ghicea.

Dentistul îşi va relua ocupaţiile lui şi el poate va mai trece vreodată pe acolo să vadă cine s-a mutat în locul studentului.

Oamenii din camion cîntau şi vorbeau tare. Dumitrana îl întrebă pe neaşteptate:

— La ce te gîndeşti?

— La nimic. Sau ştiu eu la ce?...

— Eşti mai posomorît ca ziua asta şi doar e ziua victoriei noastre...

— E adevărat, dar pot să mă bucur cît trebuie cînd unul dintre ai noştri a murit?

Zidarul ceru o ţigară cuiva, aşezat la picioarele lui, un muncitor cu faţa trasă ca pergamentul. Acesta îi văzu braţul legat şi se ridică în picioare, punîndu-i o Naţională între buze, aprinzîndu-i-o cu un chibrit.

— Să creşti mare! rîse încet zidarul şi trase adînc fumul în piept.

După aceea se întoarse spre Mareş:

— Ascultă aici!

Apucase ţigara cu mîna zdrăvănă şi o ţinea între degete cu focul mic sub căuşul palmei. Cămaşa lui murdărită de praf era umedă la spate şi pe piept îi juca uşor pistolul automat, licărind negru în lumina tulbure a serii.

— Ascultă la mine Mareş. Mai tîrziu o să ne plîngem morţii. Sînt atîţia! Acum e timp de făcut treabă. Vezi tu oraşul ăsta?

Arătă cu un deget vag periferiile care se apropiau de maşina care gonea spre podul de la Herăstrău.

— Ştii cum intrăm noi acum în el? Ca un grădinar care se întoarce să-şi pliveasca grădina. Sînt multe uscături acolo. O să mai avem puţină treabă cu nemţii ăştia, pînă îi scoatem din ţară, pînă îi silim să arunce armele şi cînd vom termina cu ei, o să ne apucăm frăţioare, de treburile noastre, înţelegi, că avem multe de făcut!

DRUMUL SOARELUI (IV)

PE PĂMÎNTUL ȚĂRII

Cînd am ajuns în comuna Borș, din regiunea Oradea, soarele trecuse de mult granița și apunea departe, la orizontul pustei maghiare. I-am așteptat apariția de a doua zi stînd de vorbă cu sătenii din comuna Borș, membri ai cooperativei agricole de producție „Răsăritul...".

Ne aminteam de întinsele ogoare ale stațiunii experimentale Dobrogea, cu atmosfera lor de laborator sub cerul liber... Am întîlnit-o și aici, la celălalt capăt al țării, la o distanță de aproape 8 meridiane. Un alt punct comun: realizările obținute în producția agricolă. În vara lui 1966 producția de grîu a cooperatorilor din Borș a fost de aproape 2 500 kg la hectar. În 1965 cantitatea de porumb boabe la hectar a fost de peste 3 400 kg. Numai pînă în prezent din sectorul legumicol s-au realizat 1 200 000 lei iar producția de legume planificată pînă în pragul iernii prevede triplarea acestor venituri. Peste 1 200 de oi merinos își sună tălăngile pe pajiștile cu iarba grasă, bine îngrijită, 200 vaci cu lapte își anunță în fiecare apus, de departe, sosirea, iar în grajduri, tăurașii — peste 100 — sînt puși la îngrășat pentru sporirea producției de carne. În adăposturile lor super-igienice cei 600 porci de rasă York, îngrășați la peste 200 kg, dau continuu semne de foame. Brigadierul zootehnic Alexandru Bac, om cu multă experiență în creșterea animalelor, veghează intrarea „pensionarilor" săi în odihna de noapte pe măsură ce ultimele raze ale soarelui înroșesc cerul.

În zori, odată cu răsăritul, cînd toate plantele, începînd cu gingașa frunză de trifoi și isprăvind cu miruculoasa dragoste a florii-soarelui pentru astrul zilei — cînd într-un cuvînt, tot ce este vegetal începe operația intimă denumită de naturaliști fotosinteză, am pornit peste cîmp, să vedem oamenii la lucru. Rațiu Francisc trecea cîntînd printre rîndurile înalte de porumb cercetînd pe alocuri știuleții cu unghia. Poate să cînte, ce-i pasă! Pînă la 1 august avea înregistrate la contabili 212 zile-muncă — și după cum îi rîd mustățile abia mijite, gîndim că s-ar putea ca zvonurile despre însurătoarea lui din această toamnă să fie vești adevărate. Tovarășa sa din comitetul U.T.C. pe cooperativă, Elisabeta Ranga, de asemenea posesoarea unui frumos bagaj de zile-muncă tezaurizat în registrul contabil — cîntă și ea prin apropiere. Alt băiat harnic și cu perspective asemănătoare este Șaiu L. cu 240 zile-muncă pînă în prezent, ca și Isa Ludovic, cu 211 zile-muncă. Tot la Borș l-am cunoscut pe Fodor-baci. Este constructor. Nu se știe cine l-a învățat această meserie. Dar a ridicat multe case în sat, dispensarul modern cu nimic mai prejos decît cele din marile orașe — și acum, împreună cu zidarii Pop Iuliu, C. Băran, Sabo Gheza și alții, descifrează planul-tip și ridică școala de 8 ani. Mai toți sînt foarte tineri, fac parte din organizația U.T.C. din sat — și sînt foarte mîndri că au învățat să construiască. „După ce terminăm lucrul, spune Farchi Zoltan, ne ducem la joc. Cu toate că orașul Oradea este aproape, nu ne grăbim prea tare într-acolo, trăim aici bine și frumos!" Cu toate că vorbește într-una, atît el cît și ceilalți, sau cîntă melodii nostalgice și legănate în ciuda ochilor plini de sclipăt — mîinile nu le stau locului o clipă. Au și ajuns la lucrările de finisaj. „Eu am numai 6 clase, spune Fodor-baci. Și iată că fac o școală de 8 clase paralele. Cred că aici o să-mi dau diferențele de studii". Lăsînd gluma la o parte trebuie să recunoaștem că o cooperativă care își permite să nu aducă muncitori calificați din altă parte, ci folosește forțele locale, plătindu-i pe meseriași cu zile-muncă și cu un surplus de stimă, merită, la rîndul ei, toată stima. Anul trecut, ziua muncă s-a plătit cu 18 lei — bani gheață, cum se spune — și cu produse pînă la 28 lei. Dacă baza nr. 3 Oradea ar fi asigurat aprovizionarea la timp cu necesarul de îngrășăminte chimice comandat, realizările ar fi fost, desigur, mai mari. Pentru că acești destoinici gospodari au înțeles de mult eficiența îngrășămintelor naturale și a celor chimice, cum au înțeles, în general, avantajele folosirii mijloacelor moderne de producție cum ar fi mecanizarea, irigațiile, pe care aici le întîlnești peste tot sub formă de puțuri, canale special amenajate, aspersoare etc. Și au convingerea că totul va merge din ce în ce mai bine pentru că știu că progresul agriculturii este una dintre grijile principale ale partidului. Pînă în anul 1970, conform prevederilor Congresului al IX-lea al P.C.R., se vor investi în agricultură 35 miliarde lei, iar cooperativele agricole vor fi deservite de 320 S.M.T.-uri înzestrate cu utilaje în proporție de 55—60 la sută mai mare decît în 1965.

Și, ca toate cooperativele agricole, ca în toate gospodăriile de stat, sub soarele fierbinte al zilelor noastre, prin la fel de fierbintea strădanie a țăranilor din cooperativa agricolă „Răsăritul", recoltele vor fi tot mai bogate. Siguranța acestor recolte o constituie solida bază de plecare de astăzi. Și nu numai atît. În prevederile celui de-al IX-lea Congres al P.C.R. scrie limpede: „Veniturile realizate de cooperatori trebuie să fie tot mai strîns legate de rezultatele obținute în producție, de cantitatea și calitatea muncii, îmbinîndu-se cît mai armonios interesele obștești cu interesele personale ale cooperatorilor".

Plecînd din Borș ne-am luat rămas bun de la soarele ce se ducea din nou la culcare. Nostalgici am îndreptat spre amurg lentila aparatului de fotografiat și am imortalizat clipa apusului de soare la Borș în imaginea pe care o puteți admira în această pagină. Mîine astrul va răsări din nou strălucitor pe litoral, acolo unde soarele în drumul său veșnic întîlnește pentru prima oară România. Și în drumurile sale steaua solară va fi de fiecare dată martora noilor înfăptuiri și înfățișări ale României socialiste.

PAVEL AIOANEI
ATANASIE TOMA

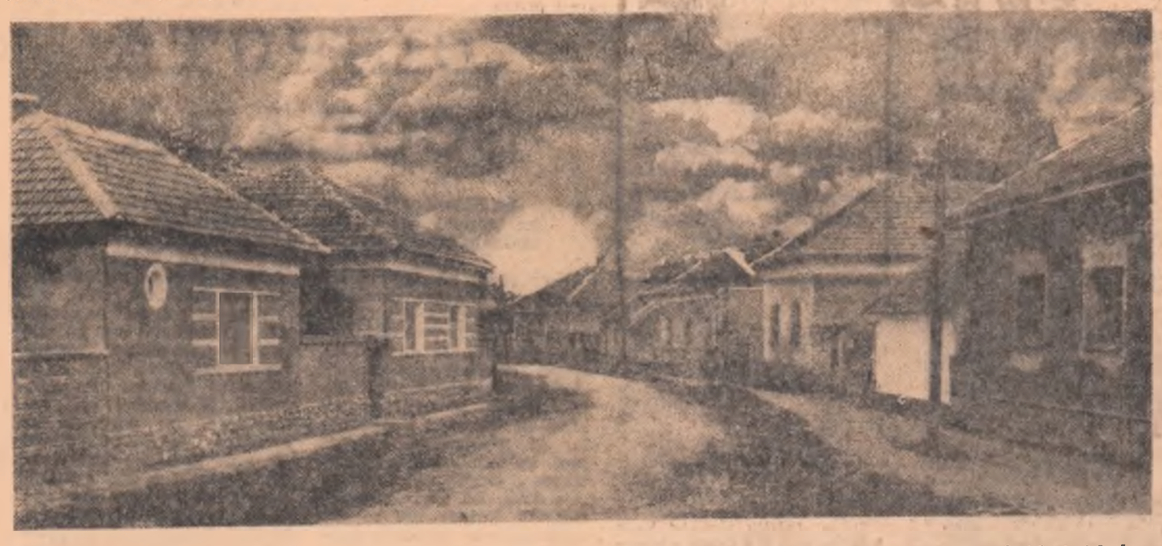

● Știri interviuri reportaje ● Știri interviuri reportaje ● Știri interviuri reportaje ● Știri interviuri reportaje ● Știri

ZILNIC

INFORMAȚII

La cabana Plaiul Foii, din munții Piatra Craiului

Foto: N. NICULESCU

ACTUALITATEA

CICLU DE FILME ÎNCHINATE MARII SĂRBĂTORI

În cinstea sărbătorii Eliberării la cinematograful *Patria* va fi prezentat în zilele de 22, 23 și 24 august un ciclu de trei filme artistice românești inspirate de lupta comuniștilor, din ilegalitate și pînă în perioada imediat următoare actului istoric de la 23 August 1944, cînd masele populare conduse de partid au cucerit puterea politică. Cele trei filme care vor fi prezentate sînt: *„La patru pași de infinit"*, *„Procesul alb"* și *„Străinul"*, regizate de Francisc Munteanu, Mihu Iulian și, respectiv, Mihai Iacob.

Aceste pelicule au obținut importante distincții la festivalurile cinematografice de la Mar del Plata (Premiul special „Crucea sudului" — *La patru pași de infinit*) Karlovy-Vary (Mențiunea specială pentru tinerii interpreți — *Străinul*) și Mamaia („Marele premiu" *„Procesul alb* și „Premiul special al juriului" — *Străinul*).

Primul din acest ciclu, filmul lui Francisc Munteanu, surprinde ecourile insurecției armate în viața intimă a unui ofițer român, care, în urma rănilor căpătate într-o misiune ilegală se refugiase într-o casă necunoscută, unde situația disperată în care se află nu-i poate umbri încrederea în victoria cauzei pentru care luptă. Eroul recuperează moral, oferindu-i posibilitatea smulgerii din pasivitatea mediului în care trăia, o elevă de liceu.

„Procesul alb" constituie ecranizarea unei cunoscute cărți *„Soseaua Nordului"* de Eugen Barbu. Asemenea *„Străinului"*, și el o ecranizare după romanul cu același titlu de Titus Popovici, aceste două filme care încheie ciclul, înscriu pe ecran, primul, insurecția armată, de la pregătirea ei și pînă la desfășurare, și, al doilea, perioada de lupta revoluționară care a urmat lui 23 August, cînd au fost înfrînte ultimele rămășițe ale reacțiunii.

Deși cunoscute publicului nostru, aceste filme s-au bucurat la fiecare reluare, pe ecrane, de același și meritoriu succes. Recomandîndu-le vă reamintim și principalii interpreți ai rolurilor: Silviu Stănculescu și Irina Gărdescu *(La patru pași de infinit)*, Iurie Darie, George Constantin, Marga Barbu, Toma Caragiu, Aristide Felca *(Procesul alb)* și Irina Petrescu, Ștefan Iordache, Ștefan Ciubotărașu și Fory Etterle *(Străinul)*.

T. S.

Vizita parlamentarilor bulgari

După vizita făcută în regiunea Brașov, delegația parlamentară bulgară condusă de prof. ing. G. I. Brankov, a sosit în regiunea Bacău. Ea este însoțită de ing. Cristinel Vilciu și Mircea Rebreanu, deputați în Marea Adunare Națională, și de Atanas Gheorghiev, secretar al Ambasadei R.P. Bulgaria la București.

La Combinatul chimic Borzești ing. Gheorghe Caranfil, adjunct al ministrului industriei chimice a urat membrilor delegației bun venit, iar ing. Aurel Teodoru, directorul combinatului, a făcut o scurtă prezentare a acestei mari unități a industriei noastre.

După-amiază, delegația a sosit la Piatra Neamț unde a participat la un miting al oamenilor muncii din întreprinderile orașului, organizat cu prilejul vizitei în localitate a parlamentarilor bulgari.

Mitingul a fost deschis de ing. Nicolae Batin, președintele Sfatului popular al orașului Piatra Neamț. Au luat cuvîntul ing. chimistă Magda Gheorghiu, de la Fabrica de hîrtie și cartoane, „Comuna din Paris", Ion Radu, operator chimist la Uzina de fire și fibre sintetice Săvinești și Dona Fiscuteanu, artistă la Teatrul de stat din Piatra Neamț.

Apoi a rostit o cuvîntare Ștefan Boboș, președintele Sfatului popular regional.

Șeful delegației bulgare, G. I. Brankov, a exprimat mulțumiri pentru invitația de a lua parte la miting și a urat poporului român noi succese în îndeplinirea directivelor Congresului al IX-lea al P.C.R.

Sosirea unei delegații a Asociației de prietenie sovieto-română

Duminică dimineața a sosit în Capitală o delegație a Asociației de prietenie sovieto-române, condusă de V. I. Konotop, membru al C.C. al P.C.U.S., prim secretar al Comitetului regional Moscova al P.C.U.S., membru al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., vicepreședinte al Asociației de prietenie sovieto-române, care, la invitația Consiliului General A.R.L.U.S., face o vizită în țara noastră cu prilejul zilei de 23 August.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, oaspeții au fost salutați de Ion Pas, membru al C.C. al P.C.R., președintele Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea, membru al Biroului Consiliului General A.R.L.U.S., Marin Florea Ionescu, vicepreședinte al Consiliului General A.R.L.U.S., reprezentanți ai conducerii unor instituții de cultură și știință.

Au fost de față A. V. Basov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București, și membri ai Ambasadei.

Locuințe noi în comuna Borș

Foto: O. PLEGAN

SPORT

ATLETISM

● La comitetul de organizare a campionatelor europene de atletism care vor avea loc între 30 august și 4 septembrie la Budapesta continuă să sosească reconfirmările de participare și listele nominale ale sportivilor. Cehoslovacia va participa cu 35 de atleți și 19 atlete, R. F. Germană cu 58 de atleți și 22 de atlete, iar Elveția cu 17 atleți și o atletă. Biroul de presă a întocmit lista definitivă a ziariștilor acreditați la aceste campionate. Competiția va fi urmărită de 461 ziariști, 73 crainici de televiziune și 51 crainici de radio.

● Cu prilejul unui concurs de atletism desfășurat la Pasadena, atletul Babka (S.U.A.) a aruncat discul la 63,85 m (a treia performanță mondială a tuturor timpurilor). Zilele trecute, Babka realizase 63,20 m.

NATAȚIE

● În cadrul lucrărilor biroului Ligii europene de natație de la Utrecht s-a stabilit ca viitoarea ediție a campionatelor europene, cea de-a 12-a, să aibă loc în 1970 la Barcelona. Campionatele sînt programate în prima săptămînă a lunii septembrie și vor avea loc în bazinul acoperit, construit acum cîțiva ani.

BASCHET

● Între 6 și 14 septembrie, reprezentativa feminină de baschet a R. P. Chineze va efectua un turneu în țara noastră. Oaspetele vor susține primele două jocuri în zilele de 7 și 8 septembrie la Cluj, locul de desfășurare al viitoarelor campionate europene, în compania selecționatei României. În continuarea turneului baschetbalistele din R. P. Chineză vor juca la Oradea (9 și 10 septembrie) cu selecționata orașului Oradea și la Tg. Mureș (11 și 12 septembrie) cu o selecționată locală.

TENIS

● Proba de dublu femei din cadrul turneului internațional de tenis de la Moscova a revenit perechii Ann Haydon (Anglia), Betty Stoub (Olanda), care în finală a învins cu 6—4, 2—6, 6—3 cuplul Ana Dimitrieva (U.R.S.S.), Judy Tegart (Australia).

În finala probei de simplu bărbați s-au calificat sportivii sovietici Alexandr Metreveli și Viaceslav Egorov, care în semifinale au întrecut cu 6—1, 6—3, 6—2 pe Pala (Cehoslovacia) și respectiv cu 4—6, 6—2, 6—2, 6—3 pe Kodes (Cehoslovacia).

FOTBAL

● A început noua ediție a campionatului englez de fotbal. Iată rezultatele înregistrate în prima etapă: Aston Villa — Newcastle United 1—1; Burnley — Sheffield United 4—0; Everton — Fulham 1—0; Liverpool — Leicester City 3—2; Manchester United — West Bromwich Albion 5—3; Stoke City—Nottingham Forest 2—1; Sheffield Wednesday — Blackpool 3—0; Southampton — Manchester City 1—1; Arsenal Londra — Sunderland 3—1; Tottenham Hotspur — Leeds United 3—1; Chelsea — West Ham United 2—1.

(Agerpres)

Ajutor... reciproc

Foto: N. STELORIAN

CINEMA

LA PATRU PAȘI DE INFINIT: Patria.
ALBĂ CA ZĂPADA ȘI CEI ȘAPTE SALTIMBANCI: Republica, Capitol (rulează și la grădină), Stadionul Dinamo (la toate — completarea Orizont științific nr. 4).
CASA NELINIȘTITĂ — cinemascop: Luceafărul (completare Insula sclavilor), Feroviar (completare Picătura).
CLEOPATRA — cinemascop (ambele serii): București, Excelsior.
ÎN NORD, SPRE ALASKA! — cinemascop: Festival (rulează și la grădină), Arenele Libertății, Patinoarul „23 August", Gloria, Flamura (la toate completarea Far-West), Aurora (completare Pe calea înfloririi patriei socialiste; (rulează și la grădină).
SETEA — cinemascop: Lumina.
CĂLĂTORIE ÎN JURUL PĂMÎNTULUI: Victoria (completare Carnet de schițe).
BEL-AMI: Cinemateca — 10; 12; 14; 16; 18,30; 21.
PROGRAM DE FILME ROMÂNEȘTI: Central — orele 18,30.
MISIUNE EXTRAORDINARĂ: Central (completare Ajutor, mă înec), Colentina.
CARTIERUL VESELIEI: Union.
PROGRAM PENTRU COPII: Doina — 10.
COPLAN ÎȘI ASUMĂ RISCUL: Doina (completare Nimeni nu se gîndește la noi).
VIZITA CONDUCĂTORILOR DE PARTID ȘI DE STAT ÎN REGIUNEA OLTENIA — PARTIDULUI SLAVĂ! CARTIERE NOI ÎN BUCUREȘTI — LA CEL MAI ÎNALT NIVEL: Timpuri Noi.

Cadru din filmul românesc „Procesul alb"

JURNALUL UNEI FEMEI ÎN ALB: Giulești, Tomis Lira (rulează și la grădină).
URME ÎN OCEAN: Înfrățirea între popoare (completare Nimeni nu se gîndește la noi), Modern (completare Tinerețe).
FANFAN LA TULIPE: Dacia, Viitorul (la ambele completarea Orizont științific nr. 3).
ESCROCII LA MÎNĂSTIRE — cinemascop: Buzești (completare Simfonie în alb), Moșilor (completare Borodino).
MONEDA ANTICĂ: Crîngași (completare Apartamentul).
5 000 000 DE MARTORI!: Grivița (completare Vizita tovarășului Ciu En-lai în Republica Socialistă România), Volga (completare Orizont științific nr. 4).
COLIBA UNCHIULUI TOM — cinemascop: Bucegi (rulează și la grădină), Arta (rulează și la grădină).
ÎN GENUNCHI MĂ ÎNTORC LA TINE: Unirea.
SOȚIE FIDELĂ: Flacăra (completare Vizita conducătorilor de partid și de stat în regiunea Oltenia).
CELE DOUĂ ORFELINE: Vitan (rulează și la grădină, completare Soluție patent), Munca (completare Collegium Maius al Universității Iagellone).
COPIII MĂRII — cinemascop: Miorița (completare Mingea furată), Melodia (completare Vizita conducătorilor de partid și de stat în regiunea Argeș).
DRAGOSTEA ȘI MODA: Popular (completare Koprivșița).
BĂIEȚII DE LA TONOMAT: Cosmos (completare N-o să doară?).
SE ÎNTÎMPLĂ NUMAI DUMINICA: Floreasca (completare Insula sclavilor).
PROCESUL ALB — cinemascop: Rahova (rulează și la grădină).

● CONTINUĂRI ● CONTINUĂRI ● CONTINUĂRI

23 AUGUST

Ajuns pe culmile celor 22 de ani de viață liberă, poporul român poate să vadă de la înălțimea socialismului victorios perspectivele spre care-l conduce Partidul Comunist Român. Aniversarea eliberării României găsește poporul nostru în plin avînt pentru realizarea obiectivelor însuflețitoare ale programului de ridicare pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrșire a construcției socialismului stabilit de Congresul al IX-lea al P.C.R. Entuziasmul cu care masele dau viață planului cincinal, programului de înflorire multilaterală a patriei elaborat de Congres arată că înfăptuirea acestuia a devenit cauza scumpă a întregului popor. La capătul cincinalului, economia României socialiste va fi de 17 ori mai puternică decît în 1938, forțele de producție vor crește într-un ritm susținut, progresul tehnic se va extinde în întreaga economie. În anii cincinalului se va înfăptui un vast program de investiții. Peisajul industrial se va îmbogăți cu siluetele noilor uzine și fabrici utilate cu tehnica cea mai modernă. Satul românesc va păși înainte pe drumul progresului. Realizarea în linii generale a mecanizării și chimizării agriculturii va face mai bogat rodul pămîntului, producția agricolă crescînd cu 26—32 la sută față de perioada 1961—1965. Se vor dezvolta știința, învățămîntul, cultura de masă. Sute de mii de noi specialiști cu calificare medie și superioară vor lucra în toate domeniile.

Stăpîn pe destinele sale, hotărîndu-și soarta, sub luminată conducere, făurarul de bogății și frumuseți pășește în coloană, la ceas festiv, cu hotărîrea de a-și consacra toate forțele înfăptuirii grandiosului program de înflorire a patriei elaborat de partid. Din coloanele sărbătorești ale acestei zile de august, constructorii raportează: primul an al cincinalului a început în condiții bune, planul producției globale industriale pe primul semestru a fost îndeplinit în proporție de 102,2 la sută. Este mărturia elocventă a realismului planului cincinal, a posibilității realizării lui integrale, la toți indicii.

În această zi luminoasă de august, generația tînără își afirmă fericirea de a învăța și a munci într-un moment de asemenea măreție al istoriei poporului român. Partidul, puterea populară, ne-au dăruit tot ce face tinerețea mai frumoasă, mai plină de avînturi. În România socialistă, tinerilor le sînt larg deschise toate drumurile vieții: ei au posibilitatea de a-și valorifica talentele și aptitudinile lor, avînd la dispoziție condiții din ce în ce mai bune de muncă și învățătură, de sport și odihnă. Visurile cele mai îndrăznețe își găsesc împlinirea pentru că țara noastră se află în plin avînt economic și cultural, pentru că generația tînără este înconjurată de grijă și atenție părintească, încredințîndu-i-se sarcini de mare responsabilitate. Răspunzînd chemării partidului, tineretul, împreună cu întregul popor, își consacră întreaga energie pentru ca an de an patria noastră socialistă să fie tot mai înfloritoare.

Pășind în coloanele pline de optimism și voioșie ale lui 23 August 1966, întregul nostru popor, liber și stăpîn pe soarta sa, construindu-și propria istorie, își manifestă dragostea fierbinte față de partid, hotărîrea de a urma neabătut politica sa înțeleaptă, de a-și consacra întreaga putere de muncă țelului măreț al realizării programului adoptat de Congresul al IX-lea al partidului, grăbind astfel și mai mult ascensiunea patriei noastre spre zările luminoase ale comunismului.

PARTIDUL, INIMA ȚĂRII

cu bătălia nu mai puțin grea a ștergerii urmelor sinistre ale războiului, cu bătălia pentru pîine, pentru oțel, pentru o cultură nouă, socialistă. Așa se explică faptul că fiecare chemare a partidului nostru, al comuniștilor, a fost urmată cu entuziasm și încredere de fiecare din noi și înfăptuită cu elan, pentru că ce e mai bun în fiecare din noi s-a identificat pînă în cele mai intime fibre ale ființei lui cu politica partidului. Așa se explică faptul că pentru omul de știință, care cercetează tainele naturii, pentru muncitorul care-și însușește tehnica cea mai înaintată, pentru meșterul recoltelor bogate, pentru poetul care cîntă marile noastre izbînzi, cel mai înalt titlu de glorie este să poată spune: sînt membru al unui asemenea partid!

Așa cum munca și realizările fiecărui om au pus o piatră la temelia de granit a patriei socialiste, realizările României socialiste contribuie la întărirea forțelor păcii, la întărirea întregului lagăr socialist, la creșterea prestigiului său în lume, la forța de atracție pe care o exercită socialismul. Politica partidului nostru îmbină organic patriotismul fierbinte cu un profund internaționalism proletar, cu grija permanentă pentru destinele socialismului.

Această politică, fermă, stabilă, mereu consecventă și-a găsit o înaltă și științifică expresie în lucrările Congresului al IX-lea al P.C.R., ale cărui hotărîri au devenit un îndreptar, un bun personal al fiecărui om al muncii. Desfășurînd în fața istoriei o hartă complexă a României de mîine, Congresul al IX-lea a dat un nou avînt muncii întregului nostru popor, spiritualității lui creatoare, robustei sale filozofii, optimismului, calmului, adîncii sale înțelepciuni, îndreptîndu-le, cu o mînă sigură și încercată, spre cel mai înalt ideal al omenirii, ideal pe care înaintașii l-au întrezărit, sau l-au sperat în negurile viitorului — ideal care este o prezență vie în realitatea noastră zilnică — și care în marea sărbătoare a României socialiste strălucește în ochii tuturor făuritorilor ei, cu o flacără înaltă și curată.

TV

MARȚI 23 AUGUST 1966

8,00: Transmisiunea paradei militare și a demonstrației oamenilor muncii cu prilejul zilei de 23 August; 18,00: Emisiune pentru copii și tineretul școlar: Mici interpreți, mari speranțe; 19,00: Recital literar-muzical. Își dă concursul corul Filarmonicii de stat „George Enescu"; 19,30: Telejurnalul de seară; 19,45: Filmul: La patru pași de infinit. O producție a Studioului „București"; 21,30: Cîntec în august: Film muzical-coregrafic, de Constanța Anghelescu-Drobotă și Letiția Popa. Distribuția: Doina Badea, Gigi, Marga, Ilinca Cerbacev, Aurelian Andreescu, Constantin Drăghici, Ludovic Spiess, Cristian Popescu, Florin Dorian, Maria Lătărețu, Maria Pietraru, Lucreția Ciobanu, Angela Buciu, Vlad Dionisie, I. Ioniță. Imaginea: Constantin Moțiu și Gheorghe Dulgheru. Coregrafia: Adriana Dumitrescu și Ion Văleanu; 22,40: Telejurnalul de noapte; 22,50: Închiderea emisiunii.

MIERCURI 24 AUGUST 1966

18,00: Emisiune pentru copii și tineretul școlar: În călușeii vacanței; 18,45: Circ pe pelicule; 19,00: Telejurnalul de seară; 19,15: Mari ansambluri: Ansamblul de cîntece și dansuri al Armatei. Soliști: Aida Abagieț, Milca Nistor, Polina Manoila, Nicolae Mocanu, Ileana Sfetcu, Ion Bogza, Alexandru Titrus. Dirijorul corului: Ion Vanica. Coregrafia: Gheorghe Baciu și Vladimir Bedea. Conducerea artistică: colonel Dinu Stelian; 20,15: Varietăți pe peliculă; 20,35: Pe malul lacului... cu sextetul instrumental „Sincron"; 21,00: La drum cu opereta. Montaj muzical-coregrafic. Își dau concursul Vally Niculescu, Valeria Rădulescu, Ștefania Pîrvulescu, Lidia Popescu, Doina Ionescu, Maria Moraru-Hurduc, Virginia Gudzickievici, Livia Petrovici, Ion Stoian, Nicola Țăranu, Eugen Savopol, Constantin Mihăescu și un grup de balerini de la Teatrul de operetă. Coregrafia: Victor Vlase; 21,45: Melodii din filme; 22,25: Telejurnalul de noapte; 22,45: Închiderea emisiunii.

DE PESTE HOTARE

ROMÂNIA ANULUI 1966 VĂZUTĂ DE OASPEŢII EI

Benzile de magnetofon şi bloc-notesurile au înregistrat, fidel, dialogul reporterilor cu oameni veniţi din zeci de ţări. În atmosfera calmă a hotelurilor sau în trepidaţia aeroportului, la ieşirea dintr-o uzină sau în faţa pînzelor dintr-o expoziţie, interlocutorii noştri şi-au relatat impresiile despre România, despre contactul cu un popor ale cărui înfăptuiri au devenit cunoscute şi admirate în lume. Oaspeţii privesc România prin prizma unor preocupări specifice, cu atenţia concentrată îndeosebi asupra domeniilor ce corespund activităţii lor cotidiene. Dar dincolo de secvenţele „personale", descoperim cîmpul larg al impresiilor despre o ţară care se înfăţişează vizitatorilor cu chipul proaspăt al tinereţii, cu energia inepuizabilă pe care a generează conştiinţa constructorului unei vieţi noi, socialiste.

„O ţară cu impresionante realizări"

Deschidem magnetofoanele, răsfoim bloc-notesurile, parcurgem încă o dată fraze ce au văzut lumina tiparului. Imaginăm un interviu cu nenumăraţi interlocutori. O singură întrebare, firească în asemenea împrejurări: opiniile despre cele văzute pe meleagurile româneşti.

O dimineaţă de primăvară, pe aeroport. Stăm de vorbă cu un tînăr brunet, slăbuţ, cu trăsături aspre. I-am notat numele: Pascual Latronico, membru al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist din Uruguay. Tînărul a vizitat pentru prima oară România. Impresiile? Pascual Latronico relatează: „România are în lume prestigiul unei ţări în plin progres, în care omul muncii este stăpîn al destinelor sale. M-a frapat farmecul oraşelor voastre, îmbinarea armonioasă dintre trecut şi prezent, dintre tradiţie şi modern. Am constatat amploarea construcţiilor, eleganţa lor. Numai o economie sănătoasă, trainică poate asigura continuitatea unui asemenea efort constructiv vizibil pretutindeni. România este o ţară cu impresionante realizări". Să consemnăm acum părerile unei personalităţi oficiale: dr. Otto Schedl, ministrul de stat pentru economie şi transporturi al landului Bavaria. Dr. Otto Schedl a parcurs peste 1 000 km cu automobilul prin România. Reporterilor care i-au solicitat un interviu, oaspetele le vorbeşte în termeni elogioşi despre cele văzute în România: „Dezvoltarea economică este foarte rapidă şi ascendentă, iar industrializarea face progrese foarte vizibile. Am constatat că Uzina de tractoare din Braşov este utilată cu cele mai moderne maşini, lucru ce l-am văzut şi la Fabrica de maşini-unelte şi agregate din Bucureşti. Dv. vă orientaţi şi vă utilaţi industria, într-adevăr, la cel mai înalt nivel tehnic, construiţi o industrie modernă. De asemenea, şi la hidrocentrala de pe Argeş, maşinile şi utilajele corespund celor mai noi cuceriri ale tehnicii. Acest lucru îl găsesc excelent, deoarece nu se poate construi o economie de mîine cu maşini de ieri, aceasta se poate face cu maşinile de azi, dar mai bine cu cele de mîine".

Încerci un sentiment de profundă satisfacţie cînd constaţi căldura cu care oaspeţi avînd importante funcţii oficiale vorbesc despre România. Mario Zagari, subsecretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe al Italiei, declara: „În prima mea vizită în România am cunoscut o ţară care se dezvoltă impetuos, un popor care munceşte pentru a-şi îmbunătăţi mereu viaţa şi, în acelaşi timp, îşi aduce contribuţia la îmbunătăţirea situaţiei altor popoare. Italia priveşte cu interes şi cu simpatie eforturile pe care le depune poporul român pentru progresul economic şi social al ţării". După ce a cunoscut Bucureştiul, H. Ferguson, preşedintele Consiliului Municipal al oraşului Londra, mărturisea ziariştilor: „Noile clădiri publice sînt impresionante atît prin arhitectura, cît şi prin construcţia lor, ele rivalizînd cu multe clădiri asemănătoare pe care le-am văzut în alte oraşe ale lumii. Toate aceste realizări constituie o mărturie a muncii care se depune pentru înnoirea oraşului dv, pentru înfrumuseţarea lui, ca şi a întregii ţări".

Un oaspete din Polonia frăţească: Zygmunt Najdowski, vicepreşedinte al conducerii centrale a Uniunii Tineretului Socialist. Notăm: „Realitatea românească ni s-a înfăţişat bogată în aspecte interesante. Bucureştiul mi-a plăcut prin arhitectura modernă, frumoasă. Litoralul este amenajat cu un gust deosebit, punîndu-i-se în valoare farmecul". Altă opinie — aparţinînd, de astă dată, lui Walter Pold, membru al secretariatului federal al organizaţiei Tineretului Liber din Austria: „Am văzut, cu o deosebită pregnanţă, cît de minunat se dezvoltă tineretul în socialism, ce orizonturi a deschis tinerei generaţii România socialistă". Înregistrăm şi părerea primarului oraşului Anvers, Lode Craeybeckx, despre generaţia tînără a României: „Am avut prilejul să cunosc într-o anumită măsură viaţa unor centre universitare impresionante — Bucureşti, Iaşi, Cluj. Mi-am dat seama de importanţa acordată în România educaţiei, pregătirii şi instruirii tineretului în şcolile de toate gradele. Un sistem de apreciere severă, dar dreaptă, răsplăteşte cu burse un mare număr de studenţi, care beneficiază din plin de cămine şi cantine corespunzătoare. Tineretul universitar, extrem de numeros, dispune în ţara dv, de un mare număr de cadre didactice, spre deosebire de multe universităţi remarcabile din străinătate, în care numărul profesorilor este prea mic faţă de nevoile de îndrumare ştiinţifică a studenţilor".

După zilele petrecute în România, Bachir Boumaza, ministrul energiei şi industriei al Algerei, declara: „Pretutindeni am văzut cum pricepereа şi hărnicia poporului român transformă, folosind mijloace tehnice avansate, comorile naturale în bunuri industriale".

Un cunoscut critic şi istoric literar — Pierre de Boisdeffre — îşi sintetiza astfel impresiile după o călătorie în ţara noastră: „România este o ţară încîntătoare, cu oameni harnici, talentaţi şi primitori. Aş dori să mai revin în locurile vizitate".

Aş dori să mai revin în locurile vizitate... Mărturisirea lui Pierre de Boisdeffre, repetată de mulţi din oaspeţii noştri, defineşte simţămintele pe care le încearcă cei ce au cunoscut România anului 1966.

M. RAMURĂ

DIN VIAŢA TINERETULUI LUMII

Ziarul chilian, „EL SIGLO" a publicat un articol în care critică noile măsuri luate de guvern în sensul înregistrării „convingerilor politice" a tuturor studenţilor. În articol se arată că datele obţinute de poliţie „vor fi folosite de aparatul represiv împotriva liderilor organizaţiilor studenţeşti". Articolul a fost publicat în legătură cu recenta recunoaştere de către subsecretarul Ministerului Afacerilor Externe al Chile, Enrique Krauss, a faptului că poliţia a percheziţionat arhivele universitare în scopul înregistrării convingerilor politice ale fiecărui student.

Şaptezeci de studenţi de la Universitatea din Cordoba (Argentina) refugiaţi în interiorul unei biserici din oraş, au început greva foamei în semn de protest împotriva violenţelor poliţiei, de pe urma cărora au fost răniţi doi studenţi, iar alţi 170 arestaţi. Represiunile antistudenţeşti au început după ce studenţii declaraseră o grevă generală de protest împotriva lichidării autonomiei universitare.

Pentru a nu fi încorporaţi şi trimişi în Vietnam, numeroşi tineri americani se refugiază în Canada. După cum relatează presa canadiană, numărul acestora este în continuă creştere, fapt care a provocat îngrijorare în cercurile oficiale de la Washington. Ziarul canadian „Toronto Daily Star" menţionează că numai în oraşul Toronto, s-au refugiat cîteva sute de tineri americani, susceptibili de a fi încorporaţi şi trimişi în Vietnam. Guvernul S.U.A. a dat publicităţii un „avertisment" oficial, prin care ameninţă pe cetăţenii americani aflaţi în această situaţie că vor fi pasibili la pedeapsă cu închisoare.

MANIFESTĂRI CONSACRATE ZILEI DE 23 AUGUST

● *PEKIN. — La fabrica de maşini unelte nr. 1 din Pekin, a avut loc un miting consacrat sărbătoririi celei de a 22-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist. La miting au participat membri ai conducerii de partid şi administraţiei fabricii, precum şi reprezentanţi ai Asociaţiei de prietenie China—România. Au fost prezenţi, de asemenea, ambasadorul României la Pekin, Aurel Duma, şi membri ai ambasadei.*

Directorul adjunct al fabricii şi consilierul ambasadei române la Pekin, Nicolae Iordăchescu, au rostit cuvîntări.

● LONDRA — Asociaţia de prietenie Anglia—România a organizat o adunare festivă consacrată Zilei de 23 August. Au participat membri ai asociaţiei şi numeroşi invitaţi. Au fost de faţă ambasadorul Republicii Socialiste România la Londra, Vasile Pungan, şi membri ai ambasadei. Luînd cuvîntul, preşedintele asociaţiei, comandorul Edgar P. Young, a expus principalele realizări în domeniul economiei şi culturii obţinute de poporul român în cei 22 de ani de la eliberare.

REMANIERE LA BONN?

BONN 21 (Agerpres). — Într-un interviu acordat ziarului „Die Welt" cancelarul Erhard a declarat că nu are deloc intenţia să demisioneze în mod voluntar. „Nu accept să fiu supus presiunilor, a spus el. Nu capitulez. Singurul mijloc de a mă scoate din funcţie este un vot constructiv de neîncredere în parlament".

Pe de altă parte, Erhard a lăsat totuşi să se înţeleagă că va proceda la o remaniere a guvernului său. Aceasta va fi probabil o remaniere de amploare, avînd în vedere că Erhard şi-a exprimat părerea că „un simplu transfer, o simplă schimbare de scaune între miniştri, nu are nici un sens".

Consfătuire a mişcării de eliberare din coloniile portugheze

BRAZZAVILLE 21 (Agerpres). — Secretariatul Permanent al Congresului organizaţiilor de eliberare naţională din coloniile portugheze (C.O.N.C.P.) a dat publicităţii la Brazzaville un comunicat în care se arată că între 25 şi 29 august va avea loc o consfătuire a Consiliului acestei organizaţii. Acest organism cuprinde reprezentanţii tuturor organizaţiilor politice din coloniile portugheze, cum ar fi Comitetul de eliberare din insulele Sao Tome şi Principe (C.L.S.T.P.), Frontul de eliberare din Mozambic, Partidul Mişcarea populară pentru eliberarea Angolei (M.P.L.A.).

La consfătuirea de la Brazzaville conducerea Consiliului C.O.N.C.P. va analiza perspectivele de întărire şi coordonare a luptei împotriva colonialismului portughez, precum şi unele probleme referitoare la munca Secretariatului Permanent al organizaţiei.

PE SCURT

La Kiev a luat sfîrşit congresul internaţional de avicultură la care au participat 2 000 de specialişti din 49 de ţări. Din partea ţării noastre a participat o delegaţie condusă de Petre Bădulescu, director în Departamentul Gostat.

29 de oameni de ştiinţă americani, care studiază problemele Vietnamului de sud, au publicat în ziarul „New York Times" o scrisoare în care arată că în această ţară mişcarea antiamericană devine din ce în ce mai puternică. Savanţii americani critică bombardarea de către avioanele S.U.A. a teritoriului Republicii Democrate Vietnam şi în special a suburbiilor oraşelor Hanoi şi Haifong. Autorii scrisorii subliniază că pentru realizarea păcii în Asia de sud-est este necesar ca Statele Unite să se retragă din Vietnam.

Primul din cele 23 de generatoare ale hidrocentralei care se construieşte la La Manche a început să furnizeze energie electrică. Aceasta este prima centrală electrică care foloseşte ca izvor de energie forţa mareelor marine.

În cadrul unei ceremonii care a avut loc la Palatul Laranjeiras din Rio de Janeiro, preşedintele Castello Branco a primit proiectul noii constituţii a ţării, elaborat de o comisie specială alcătuită din trei jurişti. Acest proiect, prevăzut să fie înaintat Congresului după 15 noiembrie, adică după alegerile parlamentare, restabileşte, între altele, principiul alegerii directe a preşedintelui republicii, prevăzînd scrutinul indirect (adică alegerea de către congres) numai în cazul cînd nici unul din candidaţi nu obţine majoritatea absolută a voturilor.

Mustapha Khalil, vicepreşedinte al Consiliului Executiv al Republicii Arabe Unite, care face o vizită oficială în Uniunea Sovietică, a avut o întrevedere cu S. Skacikov, preşedintele Comitetului de stat pentru relaţii economice externe. Au fost discutate probleme privind dezvoltarea colaborării tehnice şi economice dintre cele două ţări.

În legătură cu catastrofa seismică care a avut loc în regiunea Anatolia orientală din Turcia, se anunţă că pînă în prezent s-au înregistrat 2 500 de morţi şi 3 000 de locuinţe complet distruse. Regiunea localităţii Varto continuă să fie cea mai afectată, oraşelul fiind, practic, ras de pe suprafaţa pămîntului. Duminică dimineaţa, primul ministru Demirel a inspectat la bordul unui elicopter zona dintre localităţile Varto, Karliova şi Hinis. El supraveghează personal acţiunile de salvare.

MEMORIA HIROŞIMEI

JAPONIA. — La Hiroşima se află un muzeu în care sînt expuse obiecte şi machete în legătură cu bombardamentul atomic din august 1945. În fotografie: machetă reprezentînd oraşul după bombardament

La Casa prieteniei popoarelor din Moscova s-a deschis expoziţia de fotografii „Construcţia socialismului în România"

După 10 zile...

Starea sănătăţii pacientei Valle Vasquez, care la 8 august a suportat o intervenţie chirurgicală, în cursul căreia i-a fost implantată o inimă artificială, continuă să se ameliureze. Echipa de chirurgi condusă de dr. Michael Debakey de la spitalul din Houston (Texas) a efectuat o nouă operaţie prin care s-a înlăturat inima artificială, după care Vasquez a putut să mănînce şi să se ridice chiar de la pat. În decursul celor zece zile în care a funcţionat inima artificială, medicii au putut trata inima bolnavă. Aceasta este prima din cele patru încercări de implantare a unei inimi artficiale în organismul uman, reuşită. Ceilalţi trei pacienţi care au fost supuşi operaţiei au murit ca urmare a unor complicaţii pulmonare sau renale.

„DISPUTĂ ŞCOLARĂ"

Învăţătorii şi profesorii belgieni nu se vor mai reîntoarce în Congo?

S-ar părea că Bruxellesul doreşte să utilizeze problema cadrelor didactice din Congo ca un mijloc de presiune asupra autorităţilor de la Kinshasa. Potrivit cotidianului „LE SOIR", oficialităţile belgiene au decis să amîne înapoierea în Congo a învăţătorilor şi profesorilor belgieni pînă la terminarea viitoarei etape a negocierilor dintre cele două ţări. Dacă negocierile vor întîrzia sau se vor prelungi peste termenele anului şcolar, există primejdia ca numeroase şcoli congoleze să nu-şi poată deschide porţile din lipsă de învăţători şi profesori. Copiii congolezi vor fi, astfel, primele victime ale represiunilor decise la Bruxelles ca urmare a neplăcerilor pe care oamenii de afaceri belgieni le au în fosta colonie.

Congo încearcă să ia măsuri spre a evita o întrerupere a activităţii şcolare. Sîmbătă a devenit public un decret semnat de preşedintele Mobutu. Conform acestui decret absolvenţii instituţiilor de învăţămînt secundar, precum şi tinerii care urmează studii universitare vor fi chemaţi să efectueze un „serviciu civil de doi ani". Practic ei vor trebui să suplinească pe învăţătorii şi profesorii belgieni şi să ajute la lărgirea reţelei şcolare din interiorul ţării.

„Disputa şcolară" se consumă concomitent cu înfruntarea pe alte planuri. Începutul de destindere între Bruxelles şi Kinshasa pe care, grăbiţi, îl anunţau unii comentatori, nu pare să se confirme. Conflictul dintre „Sabena" şi „Air Congo" este departe de a fi fost aplanat. Represaliile cu care ameninţă firma belgiană, ca urmare a blocării fondurilor şi imobilelor sale din Congo, neliniştesc autorităţile de la Kinshasa. Negocierile care sînt în curs se dovedesc dificile deoarece reprezentanţii belgieni par intransigenţi. Bruxellesul a optat pentru politica presiunilor, iar Kinshasa se străduieşte să nu dea semne de slăbiciune. Partida promite multe reprize...

M. R.

Baraje puţin obişnuite

Pentru a apăra capitala Kazahstanului, Alma-Ata, de primejdia torentelor de noroi, care potrivit calculelor oamenilor de ştiinţă, năvălesc din munţi la fiecare 35—50 de ani, se va recurge la o explozie puternică. 5 700 tone de trotil vor fi plasate în stînci, la o adîncime de 88 m. Explozia dirijată a acestei încărcături va crea în cîteva secunde un baraj de apărare înalt de 100 m. Se ştie că ultima oară, năvălirea torentelor de noroi asupra oraşului s-a produs în 1921, soldîndu-se cu victime şi mari distrugeri.

Alături de barajul construit prin explozie, în regiunea oraşului Alma-Ata vor mai fi înălţate, pentru o şi mai mare securitate, cîteva construcţii tehnice. Se prevede ca toate lucrările să fie terminate pînă în iulie 1967, cînd se aşteaptă începutul noii perioade de lavine.

In centrul Da Nang-ului

SAIGON 21 (Agerpres). — Soldaţi ai armatei de eliberare naţională din Vietnamul de sud au atacat cu grenade sîmbătă noaptea o clădire locuită de americani din centrul Da Nang-ului (sediul celei mai mari baze aeriene americane din Vietnamul de sud). După cum transmite corespondentul agenţiei FRANCE PRESSE, 11 militari americani au fost răniţi. Din Saigon se anunţă că în ultimele zile forţele armate ale Frontului Naţional de Eliberare din Vietnamul de sud şi-au intensificat atacurile, îndeosebi împotriva trupelor şi instalaţiilor americane.

O declaraţie a lui A. Kosîghin

MOSCOVA 21 (Agerpres). — În ultimul număr al ziarului „Izvestia" este publicat răspunsul preşedintelui Consiliului de Miniştri al U.R.S.S. la scrisoarea filozofului englez Bertrand Russel în legătură cu agresiunea S.U.A. în Vietnam. Alexei Kosîghin declară că împărtăşeşte pe deplin îngrijorarea filozofului britanic în legătură cu situaţia gravă creată în Vietnam, ca urmare a acţiunilor militare ale S.U.A. „Uniunea Sovietică — se spune în răspuns — acordă şi va acorda Republicii Democrate Vietnam sprijin sporit — moral-politic, precum şi tehnico-material multilateral, inclusiv mijloace de apărare şi specialişti — necesar respingerii agresiunii americane".

A TREIA REPRIZĂ

Străvechile parcuri londoneze păstrează nuanţa clorofilei, în Tamisa se mai poate face baie iar vacanţa parlamentară n-a luat încă sfîrşit. Cu toate acestea suflarea potolită a toamnei începe să se facă simţită. Şi toamna, după cum se ştie, este darnică; ea aduce belşug, nostalgie, nunţi şi, pe deasupra, bătăi de cap cu nemiluita! Pentru Whitehall, ultimele daruri (nedorite) au o scadenţă precisă: 6 septembrie.

La acea dată urmează să se ţină Conferinţa primilor miniştri ai ţărilor Commonwealth-ului. Amînată odată la insistenţele Marii Britanii, conferinţa urmează să dezbată, în principal, problema rhodesiană. Confruntarea se anunţă dură, întrucît şefii de state africane sînt hotărîţi să silească Londra la adoptarea unei poziţii ferme faţă de regimul de la Salisbury.

Tocmai pentru a evita o încercare de forţe la 6 septembrie — care s-ar putea solda cu o ruptură în Commonwealth — guvernul britanic s-a grăbit să reia, pentru a treia oară, aşa-numitele convorbiri preliminare de la Salisbury. Aşadar, cea de a treia rundă a „tatonărilor" anglo-rhodesiene a început. În capitala rhodesiană au loc iarăşi convorbiri. Cît vor dura ele? Nimeni nu se grăbeşte să precizeze. O lună, două, patru, poate chiar mai mult, şi, de asemenea, poate mai puţin. Totul depinde de scopul imediat pe care-l urmăresc cele două părţi. Convorbirile au ţeluri bine definite, deşi poate nu în totul identice pentru cele două părţi. Printre acestea, pe primul loc, cîştigarea de timp.

Analizînd ultimele luări de poziţii, observatorii consideră că sînt previzibile, în etapa imediat următoare, două posibilităţi:

1. încheierea, pînă la 6 septembrie, a unui acord care să prevadă că părţile s-au înţeles asupra modalităţilor de desfăşurare a tratativelor; acestea ar putea fi apoi tergiversate vreme îndelungată. În felul acesta, însă, Anglia ar evita criticile de la conferinţa Commonwealth-ului;

2. prelungirea convorbirilor preliminare cu multe săptămîni sau chiar luni de zile, timp în care Smith ar putea să se consolideze. Consemnarea unui eşec în acest caz n-ar mai avea pentru regimul de la Salisbury acelaşi efect pe care l-ar avea o ruptură în momentul de faţă.

Cu toate că discuţiile au caracter secret, se ştie că poziţiile părţilor au rămas, fundamental, aceleaşi. Londra cere lui Smith să renunţe la independenţa unilaterală şi să-şi remanieze guvernul în schimbul anulării sancţiunilor economice. La rîndul său, premierul rhodezian este dispus, după cum s-a exprimat el în repetate rînduri, să facă orice în afară de renunţarea la „independenţa unilaterală" (care asigură supremaţia minorităţii albe asupra celor 4 milioane de băştinaşi).

Aşa se prezintă situaţia la debutul celei de-a treia reprize a „preliminarilor". În numeroase capitale africane reluarea discuţiilor a produs vii nemulţumiri. În numeroase capitale africane, Anglia este acuzată de a practica un joc de natură să favorizeze regimul rasist al lui Smith. Chiar şi opoziţia legală din Rhodezia a cerut ca Marea Britanie să consulte poporul negru şi nu doar grupul conducător alb.

ION D. GOIA

„Bombă" care ...salvează viaţa

BONN 21 (Agerpres). — O firmă vest-germană a creat o mică „bombă" portabilă cu oxigen, menită să salveze viaţa celor care au supravieţuit unui accident. Este vorba de faptul că, în general, primele cinci minute sînt hotărîtoare pentru viaţa unui accidentat grav (în Germania federală, numai în ultimele cinci luni, 5 894 de persoane au murit la cinci minute după producerea accidentului), iar oxigenul este singura substanţă care poate fi folosită rapid fără ca aceasta să necesite cunoştinţe medicale.

Mica „bombă" de forma unui cilindru are 15 centimetri înălţime, 5 centimetri diametru şi cîntăreşte 650 grame. Ea conţine de la 50 la 100 litri oxigen comprimat, asigurînd respiraţia pentru 15—20 minute.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii", Tel. 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".